

bb. 65. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 18 órától
zárásig

1l la

- 57. mta mezőgazdasági műszaki bizottság ülése
- 58. a. i. alekszandrov
- 59. Ünnepi est az ndk centrumban
- 60. tartuffe
- 61. pro musica
- 62. magyar ndk építésügyi tárgyalások
- 63. időjárásjelentés
- 64. chilei szolidaritási nagygyűlés
- 65. hírjegyzék

/mti/

--

- v é g e -

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében
főszerkesztő: burján sándor
ügyelletes szerkesztő: hűsi györgy
szerkesztők: koncz antal
lakatos erzsébet

--

20.53/1l

NA 20.53

- 40 -

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon:159-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel

mti b e l f ö l d i h i r e k

1973. október 5.

bb. 1. a magyar népdal hete a rádióban

1 mn/gg/hi/1l la

1973. október 5.

a magyar rádió immár negyedizben hirdeti meg a magyar népdal hete programját - nyilatkozta solymosi jános szerkesztő az mti munkatársának. október 15-e és 21-e között összeállítások, lemezzálogatások idézik a hallgatók elé a magyar népdal kincsesházát.

október 15-én adám jeno vall arról, hogyan is fedezte fel a népzene. török erzsébet, béres ferenc és kerekes tóth erzsébet tolmácsolásában „százsorszép énekek”, cendülnek fel. turi lujza összeállítása gyermekjátékdalokat idéz a mikrofon elé. péntek jánosné és karsai zsigmond népdalénekesek felvételeiből is külön adást hallhatunk. október 16-án dr. nádor tamás dr. molnár imrével beszélget a népdalainkból készült első hanglemezsorozatáról. katona imre összeállítsa katonadalokat szólaltat meg. részleteket hallhatunk ezen kívül a hévízgyörki folklór est programjából is.

október 17-én az „utam a népzenehez”, sorozatban bárdos lajos szólal meg. kemény kló, palcsó sándor és szekeres sándor lajtha népdal feldolgozásiból énekel. gyalog magda, kiss károly és a mezőkeresztesi aranykalász tsz röplj páva énekkara ad műsort.
/folyt.köv./

- 1 -

NA

bb. 1./ a magyar ... folyt./ il

archív felvételről Bartók Béla és Szigeti József közösen tolmácsolja magyar népi dallamok című szerzeményét. Borsai Ilona összeállítása ezen a napon az egykori summások életét eleveníti fel summás dalokkal.

október 18-án Szabó Ferenc nótászó című kompozícióját Melis György, valamint az MRT énekkara és szimfonikus zenekara szólaltatja meg, Solyósi János műsora Bartók népdal-szemléletéről ad képet írásai és művei tükrében. Ezenkívül Szekszárdról közvetített folklór est gazdagítja a nap programját.

október 19-én Molnár Antal áll a mikrofon elé, hogy a népzenehez vezető útját ismertesse. Ezen a napon indul új sorozat, amely a 16. századtól ismerteti meg a jellegzetes magyar táncokat.

október 20-án Nagy Jánosné Kiskunfélegyházi énekest és citerást ismerhetjük meg a népművész-portrék sorozatból. Püspökkladányból ezen az estén a vidék jellegzetes népdalait élvezhetjük helyszíni közvetítés segítségével.

október 21-én, a magyar népdal hetének utolsó napján Palló Imre mesél a népzenehez fűződő kapcsolatáról. Olsvai Imre összeállításában a népzene kutató Járdányi Pálnak állít emléket. Béres János műsorában a rádió első népi énekesére, Ágassvári Sándornéra emlékezik. Új felvételek is felcsendülnek ezen a napon Bodza Klára és Ötvös Csaba /ének/, Kótvé László /hegedű/, Fábián Márta /cimbalom/, valamint az állami népi együttes tolmácsolásában. A lemezmuzeum adásában a szerző előadásában hallhatjuk Bartók Béla tíz darabját a gyermekeknek ciklusból. /mti/

bb. 2. szíriai kulturális hét budapesten

1 nn/gg/hl/ll La

1973. október 5.

október 24-e és 30-a között szíriai kulturális hetet rendeznek hazánkban a magyar-szíriai kulturális egyezmény alapján. Ebből az alkalomból filmbemutatókat, kiállításokat és egyéb kulturális rendezvényeket tekinthet meg a magyar közönség.

/folyt.köv./

- 2 -

bb. 2./ szíriai folyt./ il

a kulturális hét legjelentősebb eseménye a szíriai arab köztársaság damaszkuszi nemzeti népi együttesének, az Omayyadnak a magyarországi vendégjátéka. Az 55 tagú zene-, ének és táncegyüttes a különböző arab vidékek jellegzetes dalait, táncait vonultatja fel a keleti világ hagyományos arab hangszereinek muzsikájára.

az Omayyad együttes budapestén október 24-én a MOM művelődési otthonában lép először dobogóra. Arab vendégeink a fővároson kívül Szolnokon Szombathelyen, Kőszegen, valamint Székesfehérvárott is izelítőt adnak tudásukból. /mti/

--

bb. 3. huszonöt éves a malév budapest-varsó légijárata

1 sb/pf/il hgy

1973. október 5.

huszonöt évvel ezelőtt, 1948. október 6-án indult meg a malév budapest-varsó légijárata. A magyar-Lengyel légügyi kapcsolatok már közvetlenül a felszabadulás után létrejöttek és 1947 október 1-én kötötték meg a két ország légügyi egyezményét. Az először utnak indított LI-2 típusú gép 18 utassal óránként 210 kilométeres sebességgel repült és 250 perc alatt ért Varsóba. Később az IL-14, majd az IL-18 típusokat állították forgalomba, s jelenleg a TU-134-es sugárhajtásos gépek 72 utast szállítanak mindössze 70 perc alatt a lengyel fővárosba.

a járat első évében még csak hetenként két alkalommal közlekedett a két főváros között menetrendszerű járat, az idén nyáron már a malév, a LOT és az Aeroflot 14 járata szállítja hetenként utasait Budapest és Varsó között.

a negyedszázados jubileum alkalmával a magyar posta és a Mabeosz emlékborítékot ad ki. /mti/

--

- 3 -

bb. 4. budapesti vendégszerepel a pécsi balett együttese

i nm/pf/il hgy

1973. október 5.

a budapesti művészeti hetek alkalmából október 6-án mutatkozik be új műsorával a fővárosban a pécsi balett. tóth sándor az együttes igazgatója elmondotta az mti munkatársának hogy már tavaly is nagy sikerrel szerepeltek a budapesti rendezvénysorozaton. műsoruk egy részt a pécsi balett repertoárjáról adott jellemző képet, másrészt zenei szempontból is méltán kellett érdeklődést.

az idén is a fővárosi operett színházban lépünk fel. kétféle műsorral: mindegyiket két alkalommal játsszuk - mondotta az igazgató.

október 6-án és 7-én bemutatásra kerülő balettjeinket már a múlt évadban megismerte a pécsi közönség. az első balett címe társaság, a mai fiatalokról az ő közönnyel leplezett vágyaikról szól. a másik egy kétfelvonásos mesebalett, amely csak a gyermekeknek mese, a felnőtteknek vigjáték. a címe: „egyszer volt...”. a két balett zenéjét bágya andrás szerezte és tóth sándor koreografálta.

a főszerepeket az együttes legfiatalabb generációjának tagjai táncolják: nevüket a pesti közönség talán még nem is ismeri: paronai magdolna, szabolics éva, kulí ferenc, solymos pál és körmendy lászló.

október 12-én és 13-án lesz a következő előadás. ez egyben ősbemutató is. úgy jött létre, hogy a művészeti hetek igazgatósága felkérte a pécsi balettet mutassanak be az 1973-as művészeti heteken új, erre az alkalomra készült koreográfiát, amely zenei vonatkozásban tiszteletadás lenne liszt ferenc emlékének.

eck imre választása a faust szimfóniára esett. erre a monumentális időtartamban is több mint egyórás zeneműre ngyszabású szimfónikus balettet készített. a balettet másik műve: két arckép. ennek a koreográfusa tóth sándor.

a két zeneművet közös zenei alapgondolatuk rendelte egymás mellé. a faust szimfónia legjellegzetesebb formái megoldása az 1-ső s 111. tétel.
/folyt.köv./

- 4 -

bb. 4./ budapesti folyt./ il

tematikus kapcsolata: hogy liszt ugyanabból a zenei anyagból formálja meg faust és mofisztó ellentétes karakterét. bartók béla a két arcképbugyanezt az elvet valósította meg: azonos zenei anyagból bontotta ki a személyiség „ideális”, és torz portréját. a zenében kifejeződő gondolatot a személyiségben megnyilatkozó ellentétes jellemvonások ütközését és egységét fejezik ki a maguk műfajában balettek is. a faust szimfónia főszerepeit bretus mária, hetényi jános és uhrik dóra táncolják, a két arckép főszereplői pedig stimácz gabriella és solymos pál. az est diszleteinek tervezését vendégként fülöp zoltán vállalta el. jelmeztervezőnk: gombár judit./mti/

--

bb. 5. élénk „madár-idegenforgalom”, a balatonon

vid ká/il hgy

1973. október 5.

a balatonnál meggyérült az őszi kirándulóforgalom, a vízimadarak háborítatlanul elfoglalhatták tanyájukat. a személyhajó forgalom néhány járatra korlátozódott, ezenkívül csak a vontatók és a halászok hajói pásztázzák a vizet.

a balaton „madár idegenforgalma”, az elmúlt napokban feltűnően megnőtt. a magyar tenger ősidők óta fontos állomása a vándormadarak utvonalaának. a tó nyári madarai nagyrészt utrakeltek déli vidékekre, s a vizet most az északról érkezett madár csapatok népesítik be. a legforgalmasabb a kisbalatonhoz közeli keszthelyi öböl, amelyet százas csoportokban leptek el a különféle fajta vadliba és kacsafajták. megérkeztek a tundrák vidékéről a kontyos récék is. a madarak birtokukba vették a strandok és a kikötők környékét./mti/

--

bb. 7. erőszakoskodó rabló - nyolc évi szabadságvesztés

i bc/tm/h1/il la

1973. október 5.

nagy albert 23 éves fűtésszerelő, derecskei lakos budapesti alkalmi nőismerőseit egy 111. kerületi építkezéshez csalta, ott fenyegetéssel, veréssel egy félóra lakásba kényszerítette őket s erőszakot követett el rajtuk.
/folyt.köv./

- 5 -

T. K. K.

bb.7./ erszakoskodó folyt./ il

szerencsétlen áldozatairól azután elrabolta a gyűrűket. második alkalommal az üzemrendész értesítésére rendőrök érkeztek a helyszínre s nagyot elfogták. a fiatalember az előállítását követően megszökött s csak néhány nap múlva sikerült újból elfogni.

az 1.-111. kerületi bíróság nagy albertet nyolc évi szabadságvesztésre ítélte, amelyet fegyházban kell letöltenie. az ügyész tudomásul vette a döntést, az elítélt enyhítésért felbuzgott./mti/

--

bb. 6. mit ígér a tévé a jövő hétre?

nm/tré/h1/il la

1973. október 5.

október 9-én, kedden a műhely,, című sorozat a közelmúltban bemutatott ,,zrínyi,, című tévéjátékhoz kapcsolódik. zrínyi történelmi szerepéről klaniczai tiberius irodalomtörténész, perjés géza hadtörténész és péter katalin történész beszélget.

a második műsorban ezen a napon indul a ,,korok,, verssek,, sorozat, amelynek célja egy-egy költemény elemzése. az első előadásban illyés gyula ,,a költő felel,, című versét dr. szabolcsi miklós akadémikus, egyetemi hallgatók közreműködésével vitatja meg. a költeményt latinovits zoltán előadásában hallhatjuk.

október 10-én, szerdán kezdődik az ,,iszlám,, című nyolc részes olasz dokumentumfilm-sorozat. a filmek egy majdnem másfél évezredes múltra visszatekintő történelmi, társadalmi, kulturális és vallási jelenséget igyekeznek bemutatni. az epizódok elemzést adnak az iszlámról, mint vallásról és világszemléletről, kutatva létrejöttének történelmi és társadalmi okait. az 1. rész címe: ,,allah határai,,.

október 11-én, csütörtökön, a chilei szolidaritási napalkalmából irodalmi dokumentumműsort sugároznak. a képek és szavak erejével megrázó összeállításban mutatják be a chilei nép tragédiáját. a műsor pablo neruda költeményét választotta címadónak: ,,...o chile, ha újra rád találok,,.
/folyt.köv./

- 6 -

bb. 6./ mit ígér folyt./ il

október 12-én, pénteken délután a ,,dudoló,, című kilenc részes sorozat első adása kerül képernyőre. a sorozat célja, hogy a gyerekeket megismertesse a hangszeres muzsika klasszikusaival. ez alkalommal bartalus ilona bach: bourrée-ját elemzi.

a budapesti művészeti hetek keretében mutatják be a ,,pesti tavaszok,, című műsort, amely irodalmi műveket és kor-dokumentumokat ötvöz televíziós montázssá. az összeállítás a forradalmi budapest múltjából ragad ki három történelmi dátumot: 1848-at 1919-et és 1945-öt. a rendező színész miklós. a második műsor a ,,rendezte zsuzs éva,, című sorozat keretében az ,,othello gyulaházán,, című tévéjáték sugározza.

október 13-án, szombaton, ugyancsak a budapesti művészeti hetek programjaként szerepel ,,a cíterakészítő,, című műsor, amely budai sándor sándorfalvi népművészt és munkásságát mutatja be. este sugározzák az ,,irma te édes,, című amerikai filmet, shirley mclaine és jack lemmon főszereplésével.

október 14-én, vasárnap az ,,arany páva,, nemzetközi népzenei verseny első elődöntőjét közvetítik a salgótarjáni józsef attila művelődési központból. este Acsehov ,,sirály,, című színművét a madách színház előadásában láthatjuk. főszereplők: tolnay klár, piros ildikó, huszti péter, mensáros lászló, koltai jános és némethy ferenc./mti/

--

7

bb.8. pályázat budapesti volán autóbuszpályaudvar tervezésére

1 sb /pf/p hgy

1973. október 5.

az építésügyi és városfejlesztési minisztérium, a közlekedés- és postaügyi minisztérium és a volán tröszt pályázatot hirdet budapesti volán-autóbuszpályaudvar tervezésére. a fővárosban ugyanis a helyközi autóbuszpályaudvarok - az engels-téri és a bukarest utcai kivételével - rekonstrukcióra és bővítésre szorulnak, s nem maradhatnak a jelenlegi helyükön. ezért fontos célja a pályázatnak, hogy jó ötleteket, terveket kapjanak nagyforgalmu helyközi és főként elővárosi autóbuszpályaudvarok építéséhez. a tervezőknek gondoskodni kell arról, hogy korszerűen oldják meg az utas- és autóbuszforgalmat, s több variációt javasoljanak a gyors továbbutazás lebonyolítására. a tervezési program szerint, végállomás-jellegű létesítményt kell kialakítani 12 csuklós, illetve normál autóbusznak szükséges kocsialláshellyel. a pályaudvaron egyebek között taxiállomás, autóbusz mosó- és takarítóépület, s a gyalogosforgalom kedvező elválasztására aluljáróról is gondoskodni kell.

az érdeklődők már átvehetik a pályázati kiírást az építésügyi és városfejlesztési minisztérium gazdasági hivatalában, /bp. v. beloiannisz utca 2-4 sz./ s a kész terveket december 10-ig kell postára adni. a legjobb munkák díjazására összesen 260.000 forintot irányoztak elő. a bíráló bizottság legkésőbb december 28-ig hirdeti ki a pályázat eredményét. /mti/

bb.9. kihirdették az épületgépész diplomaterv pályázat eredményét

1 sb/pf/p hgy

1973. október 5.

a budapesti műszaki egyetem és az építőipari tudományos egyesület épületgépész diplomaterv pályázatot hirdetett. a bíráló bizottság döntése szerint 1200 forintos díjat kapott kemény péter és király lászló egyetemi hallgató. ezenkívül négy diplomatervet jutalmaztak 800 forintos díjjal, kettőt pedig dicséretben részesítettek. /mti/

8.00/p

-8-

10⁰⁰g

bb.10. magyaros disztányérok, modern kerámiavázák a szomszédoknak

1 sz /pf/p la

1973. október 5.

a szomszédos ausztriában és jugoszláviában népszerűek a magyar iparművészet kerámia-termékei. az artex külkereskedelmi vállalat még az idén több mint félmillió forint értékben szállít ezeket az országokba különböző kerámia árut. az osztrák és jugoszláv vevők elsősorban a kerámia iparművész htsz modern formájú hangulatlámpáiból, vázáiból, magyaros motívumokkal diszitett ét-és kávéskészleteiből rendeltek az artextől.

egyébként e termékek exportjának növelését nagymértékben elősegíti egy - két hazai vállalat között - nemrég létrejött kooperáció. az együttműködési megállapodás alapján a lámpateszteket szombathelyen a kerámia vállalat gyártja, míg a lámpaernyőket a kerámia iparművész htsz készíti. a tervek szerint a jövő években az artex szovjet, lengyel és ndk-beli partnereinek is exportál majd ezekből a modern hangulatlámpákból. /mti/

bb.11. hűtőszekrény-export

1 sz /pf/p la

1973. október 5.

a transelektro külkereskedelmi vállalat néhány nappal ezelőtt jelentős szerződést kötött háztartási hűtőszekrények angliai és franciaországi szállítására. a most aláírt megállapodás alapján transelektro összesen 15 ezer 160 literes, kétcsillagos / minusz 12 c fokig hűt/ hűtőszekrényt szállít próbaként a megrendelőknek, több mint egymillió dollár értékben. az első néhány ezer darabos próbaszállítmány még az idén megérkezik angliába és franciaországba. amennyiben a jászberényi hűtőgépgyár korszerű termékei báválnak ezekben az országokban is, akkor lehetőség nyílik arra, hogy külkereskedelmünk a jövőben évi 30 ezer - 50 ezer hűtőszekrényt exportáljon e két országba. /mti/

8.08/p

-9-

10⁰⁰g

bb.12. másfél millió grill-csirke

vid/ká/p hgy

1973. október 5.

az idén kétféle millió kilogramm rántanivaló csirkét értékesít bács-kiskun megye legnagyobb baromfitenyésztő gazdasága, a rémi dózsa tsz. eddig több mint 1,5 millió grillcsirkét értékesítettek, s a továbbiakban hetenként 60.000 -et adnak át az ipar-nak. a gazdaságban a fő üzemág a baromfitartás./mti/

--

bb.13. az olajbányászok háromnegyedévi mérlege : 121.5 ezer méter kutató furás az alföldön

vid/p ká hgy

1973. október 5.

a nagyalföldi kutató és feltáró üzem olajbányász szocialista brigádjai az év elején vállalták: olyan szervezettséggel és munkatempóval dolgoznak, hogy elkerüljék az év végi hónapok hajráját. a bányász kollektívák állják szavukat. a háromnegyedévi mérleg szerint a tervezett száztizenhat és fél ezer méterrel szemben százhuszonegy és fél ezer métert mélyítettek le és tervén felül hetvenkilenc rétegvizsgálatot végeztek el. a szegedi medencétől egészen a hajduságig terjedő kutatási területen 52 kutató furást fejezték be, újabb lelőhelyeket tártak fel és hasznos információkat szereztek a föld mélyében húzódó szénhidrogén mezőkről. többek között a ferencszállási keleti i-es és a zombori i-es kutatófurásokkal újabb olajtelepekre bukkantak, fegyvernek község területén új produktív gázmezőt tártak fel. abony és püspökladány környékén széndioxidot találtak. a kutakat megfelelő kiképzés után átadják termelésre a nagyalföldi kőolaj és földgáztermelő vállalatnak./mti/

--

bb.14. két hónap alatt 16 ezren keresték fel a badacsonyi egry józsef emlékmúzeumot

vid/ká/p hgy

1973. október 5-

élénk látogatottságnak örvend a badacsonyi egry józsef ház. a megnyitás óta eltelt két hónap alatt 16 ezer látogató kereste fel a magyar tenger első modern festőjének szülőházában lévő gyűjteményt és emlékmúzeumot.

↓ alatt

az emlékház megnyitása óta badacsonyan és tapolcán háromszázra növekedett a művész szellemi örökségét ápoló egry józsef baráti kör tagjainak száma ./mti/

8.25/p

-10-

1000g

bb.15. száz éves a gázszolgáltatás szombathelyen - megnyiták a vas megyei műszaki hetek

vid/p -cz

1973. október 5.

a lakástextil vállalat termékeiből rendezett kiállítással pénteken szombathelyen megnyitották a vas megyei műszaki heteket. a nagyszabású kiállítás - amelyet kovács lászló vezérigazgató, a mész vas megyei szervezetének társelnöke nyitott meg - a három dunántúli városban működő lakástextil vállalat egy éves terméséről ad számot. bemutatja a legújabb butorszöveteket, takarókat, szőnyegeket és műszörméket. a fogyasztók véleményére kíváncsiak elsősorban a nyitvatartási idő alatt.

az immáron hagyományos őszi műszaki hetek november 2-ig tartanak vas megyében. programjának középpontjában a vidék ipari strukturájának megfelelően a könnyűipar kérdései állnak. emellett „szót kapnak”, a megye új iparágai - a vegyipar, a híradástechnika-, valamint a számítástechnika, amelynek most épül szombathelyen az új megyei központja. a munka - és üzemszervezés, valamint a vezetés problémái is napirendre kerülnek.

megemlékeznek a szombathelyi gázszolgáltatás száz éves évfordulójáról. ugyancsak a hetek keretében ünneplik a vas megyei víz és csatornázó vállalat fennállásának 75. évfordulóját. ebből az alkalomból szombathelyen tartják a tanácsi vízügyi vállalatok egyesülésének igazgatói tanácsulását, amelyen meghatározzák a tanácsi víz, csatorna és fürdővállalatok jövő esztendői feladatait./mti/

--

bb.16. gázrobbanás

tr/p -cz

1973. október 5.

október 4-én hajnalban a xviii. kerület állami lakótelep 156-os épület 5-ös számú lakásának konyhájában propán-bután gázrobbanás történt. a lakás főbérletjét, barna imréné 67 éves nyugdíjas, a mentők életveszélyes égési sérüléssel szállították kórházba. a robbanás bedöntötte a szomszédos lakás közfalát, ahol két személy könnyű sérülést szenvedett, a mentők a helyszínen elsősegélyben részesítették őket. a megrongálódott két lakás lakóit elköltöztették. a robbanás okának megállapítására a rendőrség szakértő bevonásával folytatja a vizsgálatot./mti/

--

10.50/p

-11-

1125g

bb.17. budapesti közlekedési balesetek

tr/a/-cz

1973. október 5.

szécsey istván 13 éves tanuló a viii. kerület üllői ut 60-62 szám előtt szabálytalan helyen haladt át az uttesten és egy motorkerékpár elütötte. szécsey istvánt súlyos, nem életveszélyes, a motorkerékpár vezetőjét könnyű sérüléssel szállították a mentők kórházba.

a iii. kerületben a szentendrei ut és a munkácsy mihály ut kereszteződésében nagy károly 62 éves nyugdíjas, budapesti lakos motorkerékpárjával a kijelölt gyalogátkelőhelyen elütötte ifi zoltán 8 éves tanuló. a kisgyermeket a mentők súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállították kórházba. nagy ellen eljárás indult./mti/

--

bb.18. a Lottó e heti nyerőszámai

tr/p -cz

1973. október 5.

a sportfogadási és Lottóigazgatóság közlése szerint a máron megtartott 40. heti Lottó sorsoláson a következő számokat húzták ki:

4, 41, 70, 74, 83.

/mti/

--

bb 19. síótour kirendeltség nyílt marcaliban

vid-ká gi -cz

1973. október 5.

dr. fodor jános, a somogy megyei tanács idegenforgalmi hivatalának igazgatója pénteken ünnepélyes külsőségek között adta át marcaliban az új síótour kirendeltséget. a rákóczi ut 23. sz. alatt működő idegenforgalmi kirendeltség somogy belső területét látja el idegenforgalmi szolgáltatásokkal. /mti/

--

-12-

13⁰⁰g

bb 20. tizenöt éves garancia az ózdi korell-acélokért

vid-ká gi -cz

1973. október 5.

az ózdi kohászati üzemek tizenöt éves garanciát vállalt egyik új termékéért: a korell-acélokért. ezt a légköri korrózióknak ellenálló acélfajtát a vasipari kutatóintézetrel közösen fejlesztették ki. a kiváló tulajdonságokkal rendelkező és festést nem igénylő acélból elsősorban a villamos távvezetékek tartó-oszlopait készítenek, de gyárthatnak belőle különböző épületváz szerkezeteket, lemezeket, drótokat és más hengerelt termékeket. a hazai vállalatok az idén kétezeröt száz tonna ilyen acélt rendeltek Ózdról. ezt a mennyiséget folyamatosan - nyolcvan tonnás kemencében - gyártják. az ez évi tizenhatodik adagot pénteken csapolták. ezt testvérüzemükbe, a diósgyőri lenin kohászati művekbe szállítják, ahol abból készítenek hengereket. /mti/

--

- 12 / a

13⁰⁰g

bb 21. veszprém megyei műszaki napok

vid-fm gi -cz

1973. október 5.

pénteken a veszprém megyei tanácsnál István János, a megyei tanács elnökhelyettese megnyitotta a veszprém megyei műszaki napokat.

a műszaki szakemberek őszi programját a műszaki és természettudományi egyesületek szövetsége szervezte, azaz a céllal, hogy a megye ipari központjaiban tanácskozásokon, színvonalas előadásokon összegezzék az időszerű szakmai tudományos és szervezési ismereteket és feladatokat. a megnyitót követően veszprémben az állatorvosok a phylaxia legújabb termékeivel ismerkedtek, a közlekedés szakembereit pedig veszprém megye uthálózatának fejlesztési koncepciójáról tájékoztatták. ugyanezen a napon nyitották meg a szakszervezetek megyei tanácsának székházában az ügyvitelszervezési kiállítást, amelyen a korszerű szervezés és ügyvitel legújabb eszközeit, gépeit mutatták be. /mt1/

--

bb 22. szabolcsi termékiállítás a fővárosban

vid-fm gi -cz

1973. október 5.

Budapest centenáriuma alkalmából október 13-án újabb szabolcsi rendezvényre kerül sor a fővárosban. az ötödik kerületi és a szabolcs-szatmár megyei tanács együttműködése keretében ezúttal szabolcs ipari és mezőgazdasági üzeminek, élelmiszergazdaságának termékeiből rendeznek kiállítást a Váci utca 40. szám alatti bemutató tereben. mintegy harminc nagyüzem mutatja be legszebb termékeit, köztük azokat - dohányt, télialmát, burgonyát, napraforgót, konzerveket -, amelyekből nemcsak megyei, hanem országos igényeket is kielégítenek. a kiállítás megnyitása előtt a megye vezetői ismertetik szabolcs-szatmár társadalmi, gazdasági helyzetét, ipari és mezőgazdasági termelésének eredményeit.

szabolcs budapesti rendezvényei alkalmából az MSZMP ötödik kerületi bizottsága és a tanács végrehajtó bizottsága gondozásában szabolcs-szatmár 1973. címmel kiadvány láttott napvilágot, amely fényképeket közöl a megye ipari, mezőgazdasági, oktatási, kulturális létesítményeiről, legszebb tájairól, emlékeiről. a kiadványt a Kossuth, a Révai és a Zrínyi nyomda dolgozó társadalmi munkában állították elő. /mt1/

--

- 13 -

1300g

bb 23. Öregek napközi otthona dombóvárrott

vid-fm gi -cz

1973. október 5.

az öregek napközi otthona nyílt meg pénteken dombóvárrott. az arany jános téren nemrég létrehozott szociális otthon melletti épületet alakították át erre a célra. a harminc személyes napközi otthonban ebédlőt, tv- és rádiókészülékekkel ellátott két társalgót rendeztek be az idős emberek számára. az új otthont vidóczy lászló városi tanácselnök adta át rendeltetésének. /mti/

--

bb.24. rendőrségi hírek

fk/p -cz

1973. október 5.

kiskunfélegyháza határában berkó Mihály 52 éves gépkocsivezető, helyi lakos tehergépkocsival nem tartotta be az oldaltávolságot és meglökte a vele azonos irányban kerékpározó juhász sándor 61 éves nyugdíjas, kiskunfélegyházi lakost, aki egyensúlyát veszítve féktávolságon belül az utánuk közlekedő személygépkocsi elé esett. a baleset következtében a kerékpáros olyan súlyosan megsérült, hogy a helyszínen meghalt. eljárás indult a tehergépkocsivezető ellen.

vas megyében nyégyér községben egy utkanyarban auer ferenc 19 éves kőműves, egervölgyi lakos motorkerékpárjával gyorsajtás közben áttért a baloldalra és összeütközött a vele szemben szabályosan közlekedő lovaskocsival. a baleset következtében a motorkerékpáros olyan súlyosan megsérült, hogy a helyszínen meghalt.

miskolcon, a vöröshadsereg uton csatornaárok ducolása közben a föld ráomlott az árokban dolgozó tóth józsef, 46 éves kubikus, lakosra. tóth a helyszínen meghalt. a felelősség megállapítása folyamatban van.

ráczy gyula 11 éves iskolai tanuló a hajdu megyei bojt község határából tehenet hajtott haza, miközben a tehen pányvakolatát a derekára kötötte. a tehen utközben megvadult és a gyermeket a földön vonszolta, aki e közben olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás után meghalt.

tolna megyében fadd községben a kompátkelőhelyen wimmer jános 54 éves traktorvezető, helyi lakos pótkocsis vontatóját nem fékezte be, a kompra hajtott és a másik oldalon a vízbe borult. a baleset következtében wimmer jános a vízbe fulladt.

a gödöllői ganz árammérőgyár próbatermében - műszeráttekés közben - halálos áramütés érte ribánszki istvánné 47 éves beosztott helyi lakost. a felelősség megállapítására vizsgálat indult. /mti/

12.00/p

-14-

1300g

bb.25. móri napok

vid/p fm -cz

1973. október 5.

pénteken megkezdődött fejér megye híres borvidéke - mór - hagyományos háromnapos őszi ünnepeksorozata. a „móri napok”, során gazdag kulturális és sportműsor szórakoztatja a helybelieket és a népes vendégsereget. több tanácskozással is sor kerül. az idén először megrendezik a fejér megyében élő nemzetiségek találkozóját, valamint a nemzetiségi emlékek kiállítását.

pénteken délelőtti műsoros Lottósorsolással kezdődött a rendezvénysorozat, ezt divatbemutató követte, majd a szabadtéri színpadon a pusztavámi és a móri gyermek nemzetiségi táncsoport mutatta be műsorát.

a „móri napok”, idején mutatkoznak be legújabb alkotásaikkal a fejér megyei képzőművészek is: a járási hivatal nagytermében nyitották meg kiállításukat. délután a közalkalmazottak szakszervezetének járási találkozója került sor, majd a művelődési ház nagytermében megnyitották a nemzetiségi emlékek kiállítását.

az első napi program író-olvasó találkozóval fejeződött be: kolozsvári grandpierre emillel ismerkedtek meg a nagyközségi lakói. /mti/

--

bb.26. korszerűsítik a gázenergiatörvény végrehajtásának jogszabályait

t sb/tr/p -cz

1973. október 5.

a nehézipari minisztérium vezetőinek pénteki értekezlete meg tárgyalta a gázenergiatörvény végrehajtási jogszabályai felülvizsgálatának helyzetéről készített jelentést. a törvény valamivel több mint három évvel ezelőtt, 1970. július 1-én lépett hatályba, s azóta 13 miniszteri és főhatósági rendelet, utasítás, módosítás intézkedett a végrehajtásról. ezek a jogszabályok általában jól igazodtak a törvény rendelkezéseire, de ugyanakkor napvilágot láttak eltérő szellemű, sőt ellentétes jellegű intézkedések is, mert nem mindig vették figyelembe, hogy a gázipar belső szerkezetében nagyon eltérő a technikai színvonal. a végrehajtási rendelkezések hatályba lépésétől számított két és fél év alatt a gáziparból, más iparágakból, a tanácsoktól és a fogyasztóktól mintegy 1.500 érdemi észrevételt, módosítási javaslatot gyűjtöttek össze. e jelzések alapján a minisztérium intézkedésére megkezdődött a jogszabályok részletesebb felülvizsgálata, s a munka összefogására koordinációs bizottság alakult. ugyanakkor az egyes miniszteri rendeletek korszerűsített változatának kidolgozására három munkabizottságot hoztak létre.

/folyt.köv ./
12.15/p

-15-

1300g

bb.26. korszerűsítik afolyt /p

a jelentés szerint az eddigi munkálatok alapján már rendelkezéstervezet készült a gáz termelésével és szállításával, valamint az idegen ingatlanok használatával és a biztonsági övezettel kapcsolatos jogszabályok korszerűsítésére. tervezetet dolgoztak ki a gázszolgáltatás jogszabályaira, s ezzel kapcsolatban javaslatot tettek az új gázenergia közszolgáltatási szabályzatra. elkészült a műszaki biztonsági és vegyes rendelkezések miniszteri rendeletének első tervezete is. a javaslatokat és a jogszabálytervezeteket most a meghatározott munkaterv szerint az egységes minisztériumi állásfoglalás kialakítása érdekében véleményezik a nim főosztályai, majd egyeztetik más, érdekelt tárcákkal. a nim vezetőinek értekezlete határozatot hozott arról is, hogy a gázipari jogszabályokhoz kapcsolódóan még az idén el kell készíteni a nehézipari tevékenységgel összefüggő munkakörök képesítési feltételeit szabályozó miniszteri rendelet tervezetét. /mti/

--

bb.27. több mint száz érmet ,,gyűjtöttek,, hamburgban a magyar kertészeti termékek

1 sb /fk/p -cz 1973. október 5.

a hamburgi kertészeti világkiállításon -a hungexpo-hoz érkezett pénteki jelentések szerint - a magyar kertészeti termékek sikere minden eddigi eredményt felülmúlt. gyümölcs- és zöldség bemutatónk 53 arany -, 37 ezüst-, 17 bronzérmét, dísznövénnyel -bemutatónk 2 ezüst-, és 9 bronzérmét kapott. a hamburgi mezőgazdasági és kertészeti főbizottság szerint a legjobb külföldi gyümölcs- és zöldségkiállítást Magyarország mutatta be a világkiállításon, ezért különleges elismerésként a főbizottság tiszteletdíját a magyar bemutatót rendező hungexpo érdemelte ki. a legátfogóbb gyümölcsválaszték bemutatásáért a délszász élelmezési mezőgazdasági és erdészeti miniszter ezüstplakett különdíját nyertük el.

a dánszentmiklósi micsurin mezőgazdasági termelészövetkezet szőlő-, szőlőlé, alma és almalé sűrítvény bemutatója különdíjként díszoklevelet kapott, s hasonló díszoklevéllel jutalmazták a paprika és feldolgozott paprikatermék bemutatónkat is. /mti/

--

12.40/p -16-

13^{40g}

bb 28. időjárásjelentés

a meteorológiai intézet jelenti október 5-én 12 órakor:

szép őszi idő. a skandináv-félszigettől a német-Lengyel síkságon át a kárpát-medencéig húzódó mintegy 1 200 km széles sávban magas nyomású légköri képződmény helyezkedik el. a lassu leszálló légmozgások hatására általában kevés a felhő, a hajnali és reggeli ködöktől eltekintve száraz, az évszaknak megfelelő átlagnál kissé melegebb az idő. változékonyabb, csapadékosabb időjárást csak európa nyugati partvidékén és észak-európában találunk. a kárpát-medence időjárását a következő 36 óra folyamán is a lassu leszálló légmozgások határozzák meg. hazánkban csütörtökön a ország nagy részén 7-11 órán át sütött a nap, csupán a nyugati megyékben mértek 3-6 óra napfénytartamot. eső sehol sem hullott. a hőmérséklet napközben általában 18-23 fokra emelkedett. csütörtök hajnalra 3-10 fokra hűlt le a levegő, ma délelőtt derült, napos idő volt. a hőmérséklet 11 órakor az ország területén 14-20 fok között váltakozott.

budapesten csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke 16,3 fok volt, a százéves átlagnál 2,8 fokkal magasabb, ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 20 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 770 mm, alig változik.

várható időjárás szombat estig:

általában kevés felhő, száraz idő. a hajnali és reggeli órákban többfelé párásság, elsősorban délnyugaton helyenként köd. éjszaka gyenge, napközben időnként megélné-külö keleti, délkeleti szél.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 3-8 fok között. egy-két helyen gyenge talajmenti fagy.

legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton: 20 fok közelében.

a duna vízállása budapestnél 163 cm. /mti/

--

bb 29. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 13 óráig:

/se gi -cz

1973. október 5.

1. magyar népdal hete
2. szíriai kulturális hét
3. 25 éves a varsói repülőjázat
4. a pécsi balett budapesten
5. madárídegenforgalom

/folyt. köv./

- 17 -

13^{40g}

bb 29. /a belföldi ... 1. folyt./gi

6. tv jövő heti műsora
7. erőszakoskodó rabló
8. pályázat autóbuszpályaudvarra
9. épületgépész diplomaterv pályázat
10. kerámia a szomszédoknak
11. hűtőszekrény export
12. grillcsirke
13. olajbányászat
14. egry - muzeum
15. vas megyei műszaki hetek
16. közlekedési balesetek
17. lottó
18. síótour kirendeltség
19. 15 éves garancia ózdon
20. veszprémi műszaki napok
21. szabócsi kiállítás
22. öregek napközi otthona
23. rendőrségi hírek
24. móri napok
25. gázenergiatörvény jogszabályai
26. kertészeti siker
27. időjárás
28. hírjegyzék

- K. Gdanoblanis

/mti/

--

bb 30. alkoholelleses hónap somogyban

vid-fm gi hgy

1973. október 5.

pénteken kaposvárrott ülést tartott a somogy megyei alkoholisztikus elleni társadalmi bizottság. ebből az alkalomból dr. kopa jános, a megyei kórház ideg- elmeosztályának főorvosa, a társadalmi bizottság elnöke tartott előadást az 1973. -ban megrendezendő alkoholelleses hónapról. a társadalmi bizottság ülésén elhatározták, hogy az idén somogyban november lesz az alkoholelleses hónap. ez alatt az idő alatt a tevékenység középpontjában a felvilágosítás, a megelőzés, az ellenőrzés áll. /mti/

--

bb 31. kalinyini turistacsoport kaposvárrott

vid-fm gi hgy

1973. október 5.

kaposvár szovjetunióbeli testvérvárosából, kalinyinből pénteken megérkezett az első őszi turistacsoport. a vendégek ellátogattak a kaposvári huskominátba, majd az egyesült izzó elektroncső gyárában a szocialista brigádvezetőkkel folytattak baráti eszmecserét. megtekintették a kalinyinről elnevezett városrészt is, ahol már csaknem ezren laknak korszerű, kényelmes lakóházakban. /mti/

--

- 18 -

bb 32. nógrad megyei orvosnap pásztón

vid-fm gi hgy

1973. október 5.

pásztón pénteken rendezték meg a nógrad megyei orvosnapot, mintegy kétszáz nógradi, hevesi és pest megyei egészségügyi szakember részvételével. a tudományos konferencián harminchét előadás hangzott el, többek között a vérzékenységgel járó kórképek gyakorlati problémáiról, az egészségnevelés szervezésével kapcsolatos tapasztalatokról és más gyógyászati, egészségügyi problémákról. /mti/

--

bb 33. bővítették az áruvásárlási kölcsönakcióban résztvevő cikkek körét

1 sb/tr gi hgy

1973. október 5.

a belkereskedelmi minisztérium az országos takarékpénztárral és a magyar nemzeti bankkal egyetértésben október 8-tól a visszavonásig kibővíti az áruvásárlási kölcsönakcióban árusítható cikkek körét hőtárolós villanykályhával, villanybojlerrel, konyhai légtisztító készülékkel, és a jugoszláv importból származó butorral. a cikklistában szereplő többi butorhoz hasonlóan a jugoszláv importbutor is 20 százalékos előlegfizetés alapján forgalmazható ebben a kölcsönakcióban. /mti/

--

bb 35. jubileumi ünnepség a nagyszénási lenin tsz-ben

vid-kz szb hgy

197. október 5.

fennállásának negyedszázados évfordulóját ünnepelte pénteken a nagyszénási lenin tsz. az ünnepség szónoka dr. soós gábor, a mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter első helyettese volt. a meghívott vendégek hegedüs béla elnök kalauzolásával megtekintették a gazdaság majorjait, köztük azt a korszerű pulykatelepet, amelyen évente csaknem félmillió napospulykát nevelnek. /mti/

-19-

14¹⁵g

13⁴⁵g

bb 34. sajtótájékoztató a a csehszlovák gazdasági műszaki napokról

t kg/tr szb hgy

1973. október 5.

csehszlovák gazdasági műszaki napok kezdődnek hétfőn a technika házában, ebből az alkalomból pénteken sajtótájékoztatót tartott michal kollár, csehszlovákia budapesti nagykövetségének tanácsosa. mint elmondotta, az ötnapos eseménysorozaton csehszlovák szakemberek 26 előadást tartanak magyar kollégáiknak a különböző iparágakban elért legújabb eredményeikről. budapesten kívül miskolcon, győrött, békéscsabán és pécsen is meghangzanak majd a szakelőadások.

a két ország rendszeresen rendez gazdasági napokat, amelyeknek célja, hogy egymás iparjához jobb megismerésével elősegítsék a gazdasági, kereskedelmi kapcsolatok továbbfejlesztését. mint ismeretes, már eddig is sokrétű kapcsolat alakult ki magyarországgal és csehszlovákia között, a kölcsönös árucseréforgalom az elmúlt 20 év alatt hatszorosára növekedett. mindkét ország fejlődésével összhangban kialakultak a népgazdasági tervek összehangolásának különböző formái, gyártási kooperációk, szakosítások és műszaki tudományos együttműködés.

magyarország és csehszlovákia között megkötött hosszulejárati kereskedelmi szerződés eredményeként eddig is jelentős együttműködés alakult ki egyes gépipari ágazatokban, teherautó-gyártásban, a hirtástechnikában és a számítástechnikában. az 1975 utáni időszakban az együttműködés bővítését tervezik: többek között az energiaforrások fejlesztésében, ezen belül az adria kőolajvezeték, a megépítés előtt álló dunai vízmű, és mindkét ország villanyenergia-fogyasztásának fejlesztésére irányuló erőfeszítések kínálnak lehetőséget a jó együttműködésre. ugyanakkor a fémkohászatban, a gépipar fejlesztésében, a vegyiparban és az építőiparban lehet gyümölcsöző kapcsolatokat teremteni az elkövetkező években. kölcsönösen előnyös feltételek között a kgst tagországok integrációs törekvéseinek szellemében gazdasági kapcsolatok alakulhatnak ki a mezőgazdaságon belül a növénytermesztésben, az állati termékek előállításában, és az élelmiszeripari technológiák közös kidolgozásában. a közlekedés fejlődésével az áruszállítást megkönnyítő konténerizáció és a közös vasúti kocsigyártás lehet mindkét ország számára kifizetődő. /mti/

-20-

14509

bb 36. egészségügyi létesítmény - társadalmi összefogással

vid-kz szb hgy

1973. október 5.

az üzemek társadalmi segítségével épített egészségügyi létesítményt adtak át rendeltetésének lábatlan nagyközzségben. az új létesítményben gyermek szakrendelőt, fogászatot, körzeti orvosi rendelőt és tanácsadót rendeztek be. a lábatlani cementgyár, a papírgyár, a vasbetongyár és a kőfaragó üzem kétszáz ezer forint értékű társadalmi munkával járult hozzá a község egészségügyi hálózatának fejlesztéséhez.

lábatlanon a társadalmi összefogás kitűnő példáját nyújtották már más létesítmények építésénél is. az üzemek összefogásával fejezték be nemrégiben a művelődési otthon felújítását. az üzemek vállalták magukra az óvodák, iskolák patronálásait is, és gondoskodnak azok rendszeres felújításáról, karbantartásáról. a tanács, a lakosság és az üzemek összefogásával a társadalmi munka évenkénti értéke már meghaladja a másfél millió forintot. /mti/

bb 37. 15 percenkint egy hizottsertés - elkészült az alföld legkorszerűbb szakosított sertéstelepe

vid-kz szb hgy

1973. október 5.

pénteken orosházán átadták rendeltetésének az alföld legkorszerűbb szakosított sertéstelepét. az orosházi, a bánkúti, a hidasháti és a felsőnyomási állami gazdaság hozta létre 186 millió forintos közös beruházással. az építkezéssel párhuzamosan már 1972-ben megkezdődött a telep részleges betelepítése is, s így mire teljesen elkészült, már a hizók értékesítését is megkezdhetnék. a korszerű telepen évi átlagban 15 percenkint „készül”, egy-egy százkilós hizó, ami azt jelenti, hogy évente 36-40 ezer hizottsertést ad az új orosházi telep a népgazdaságnak.

a kivitelezésben részt vett 17 vállalat határidő előtt fejezte be a munkát. az egy-egy hizó férőhelyre tervezett 10 ezer forint költségből pedig csak 8 536 forintot használtak fel. /mti/

-21-

14509

bb 38. reggel 9 óra előtt ne szolgáljanak ki szeszesített, tiltsák meg az alkohol utcai fogyasztását - fontos javaslatok az alkoholizmus elleni küzdelem fokozására

t vt/gk gi zs hgy

1973. november 5.

a fővárosi alkoholizmus elleni társadalmi bizottság pénteken ülést tartott a magyar vöröskereszt székházában. a tanácskozáson beszámoló hangzott el az utóbbi két esztendőben végzett munkáról, az alkoholizmus elleni küzdelem tapasztalatairól, s megtargyalták a következő időszak legfontosabb tennivalóit is.

megállapították, hogy az alkoholizmus visszaszorításáért folytatott harcban egyre intenzívebben működnek közre - a hatósági szervekkel szoros összhangban - a társadalmi és tömegszervezetek, elsősorban a kisz, a szakszervezetek, a népfront.

az ülésen több érdekes, figyelemreméltó javaslatról is szó esik. a budapesti kisz bizottság például azt indítványozza, hogy a fővárosban reggel 8 vagy 9 óra előtt semmilyen formában, még zárt palackban se szolgáljanak ki alkoholt. a vöröskereszt budapesti szervezetének javaslata, hogy hatóságilag tiltsák el az utcai alkohol fogyasztást.

elgondolkoztató adat, hogy 1970-ben budapesten összesen 4133, 1971-ben 4428, 1972-ben 4294 részegét szállítottak be a kijózanító állomásra. közülük 1970-ben 330, 1971-ben 396, 1972-ben pedig 315 volt olyan, aki ambuláns kezelésre járt. a beszállítottak között 1970-ben 57, 1971-ben csak 20, 1972-ben viszont 54 volt a fiataloké.

a budapesti rendőrfőkapitányság igazgatásrendészeti osztálya 1972-ben ittas személy kiszolgálási tilalmának megszegése miatt 828 esetben, fiatalok részére történt szeszesital kiszolgálása miatt pedig 1137 esetben szabott ki pénzbírságot. a rendőrség - ugyancsak a múlt esztendőben - 27 alkalommal elzárás, 173 esetben pedig pénzbírság kiszabását rendelte el kényszerelvonó kezelés alóli kibuvás miatt.

már elkészült a IX. kerületi merényi gusztáv kórházban létesítendő új kijózanító állomás beruházási programja. elmondották azt is, hogy az alkoholizmus elleni küzdelem hatékonyságának növelése érdekében az alkoholizmus elleni országos bizottság a közeljövőben irányelveket ad ki. /mti/

- 22 -

M-135

bb 39. megjelent az első magyar-hindi szótár - sajtótájékoztató az akadémia tudós klubjában

t ms/fk gi zs hgy

1973. október 5.

pénteken az akadémia tudós klubjában sajtóértekezletet tartottak az első magyar-hindi szótár megjelenése alkalmából.

kós péter nagykövet, aki két alkalommal összesen hét és fél évet töltött az indiai köztársaságban, készítette a szótárt, amely összesen 18 ezer címszót és körülbelül 27 ezer szótári adatot tartalmaz. munkájához nagy segítséget adott harmatta jános akadémikus elvi irányítása, a szótár magyar lektorának dr. debreczeni árpádnak, az ötvös loránd tudományegyetem hindi nyelv-tanárának a szanszkrit írásmódok átírásában, az anyag rendszerezésében nyújtott támogatása, valamint dr. shyam parmar indiai tudós tevékenysége, aki mint indiai lektor főleg a szókészlet terjedelmének és arányainak meghatározásában, a felveendő szavak kiválogatásában adott sok értékes utmutatást. magát a szótárt új-delhiben baldev raj sabharwal nyomdájában szedték ki, a nyomás és a kötés budapesten, az akadémiai nyomdában készült.

ezután harmatta jános akadémikus méltatta az akadémiai szótár kiadói tevékenységét. a magyar-hindi szótár jelentőségét aláhuzza az a tény, hogy a hindi ma a világ második legnagyobb népességű országának nemzeti - hivatalos - nyelve, mintegy 150 millió ember anyanyelve, de természetesen ennél jóval többen beszélnek. az első magyar-hindi szótár bizonyára hathatósan segíti india és magyarország kapcsolatainak további fejlődését. /mti/

--

bb 41. elhunyt nagy sándor

/gk gi zs hgy

1973. október 5.

a párt és a munkások régi harcosa, a szocialista hazáért érdemeiért kitüntetettje. hamvasztás utáni bucsuztatása október 9-én, kedden délután 3 órakor lesz a csepeli temetőben.

Trend

mszmp XXI. kerületi bizottsága, csepel vas- és fémművek pártbizottsága

/mti/

--

- 23 -

M-130

bb.40. koktél a csehszlovák nagykövetségen

tv vt /mm/p zs hgy

1973. október 5.

frantisek benko ezredes, a csehszlovák szocialista közársaság budapesti nagykövetségének katonai és légügyi attaséja - a csehszlovák néphadsereg napja alkalmából - pénteken koktélt rendezett a nagykövetségen. az eseményen megjelent kárpáti ferenc vezérőrnagy, a magyar néphadsereg politikai főcsoportfőnöke és kálazi józsef vezérőrnagy - honvédelmi miniszterhelyettesek, marjai józsef külügyminiszterhelyettes, pap dezső és perjesi lászló, az mszmp központi bizottságának osztályvezetőhelyettesei. ott voltak a munkásárság, a magyar honvédelmi szövetség, a magyar partizán szövetség vezetői, továbbá néphadseregünk tábornoki és parancsnoki karának sok tagja.

részt vettek a koktélon frantisek dvorsky nagykövettel az élen a budapesti csehszlovák nagykövetség diplomatái, valamint a magyarországi diplomáciai képviselők több más vezetője, számos katonai és légügyi attaséja.

ott volt a koktélon v.k.andrjusczenko altábornagy, a varsói szerződés tagállamai egyesített fegyveres erői főparancsnokának magyarországi képviselője, valamint az ideiglenesen hazánkban állomásozó szovjet déli hadseregcsoport parancsnokságának több magasrangú képviselője./mti/

--

bb.42. a z országos nőtanács

gg/p zs hgy

1973. október 5.

az igazságügyminisztérium felkérésére társadalmi aktivisták részvételével pénteken a nőtanács székházában megvitatta a családjogi törvény módosításának főbb tartalmi kérdéseit./mti/

14.50/p

-24-

MA 155

bb 43. új üzemház - társadalmi összefogással a vakok és csökkentlátók kosárfonó szövetkezeténél

t ol fk bh hgy

1973. október 5.

új, korszerű üzemházat avatott pénteken a vakok és csökkentlátók kosárfonó szövetkezete budapest xiv. kerületében a jeszenák jános utca 59. szám alatt. a 600 négyzetméter alapu, háromszintes épület, mintegy felét munkatermek, másik felét pedig az ebédlő, az öltözők, a fürdő és az irodák foglalják el.

társadalmi összefogással, egészségtelen pinceműhelyeket számoltak fel és ideális munkakörülményeket biztosítottak egyenlőre 100 világtalan ember számára. a későbbiekben bővítéshez is megvannak az adottságok az új üzemház költségeihez az országos alapokból az okisz, valamint saját alapjaiból a hiszöv-höz tartozó 77 háziipari és népi iparművészeti szövetkezet összesen 10 millió forinttal járult hozzá. mintaszerű gondossággal és határidőre végezte el munkáját az építőipari kivitelező vállalat; az elektromos művek 50 százalékos kedvezményrel bocsátotta rendelkezésre az elektromos felszereléseket; a gáz-művek térítés nélkül végezte el a gázbekötést és a bkv külön megállóhelyet létesített, hogy könnyítse az itt dolgozók közlekedését.

a 20 esztendőszövetkezetben ez évben körülbelül 5 millió forint értékű kosarat, fonott butort állítanak elő, zömmel belföldi értékesítésre./mti/

--

bb 44. szakszervezeti vezetők tanácskoztak a veszprém bakonyi műveknél

vid kz bh hgy

1973. október 5.

az utóbbi években rohamosan fejlődő veszprémi bakony művek növekvő munkás-állományának élet és munkakörülményeiről tanácskoztak pénteken veszprémben a vas- fém- és villamosenergia ipari dolgozók szakszervezetének vezető munkatársai, élükön farkas lajosné titkárral. ott voltak a szakszervezetek veszprém megyei tanácsának és a gyárnak a vezetői is.

/folyt. köv./

- 25 -

16.33 bh

MA 1645

bb 44. /szakszervezeti vezetők... folyt./ bh

a több mint 35 évvel ezelőtt alapított veszprém bakony művek történetében igen jelentős állomás az 1968-as esztendő. attól kezdve profilváltást és gyors bővítést valósítottak meg. a vállalat akkor kapcsolódott be a vaz zsiguli személygépkocsi gyártásba. a szovjetunió kooperációs partnereként négy termékfeleséget - komplett ablaktörlőt, magas és mélyhangú kúrtpárt, központi kormányzáras gyújtáskapcsolót és gyújtás-elosztót - gyárt központi és vidéki üzemeiben. ez az együttműködés megváltoztatta a bakony művek műszaki arculatát a több mint másfél milliárdos beruházással a legkorszerűbb technológiákat vezették be. a műszaki és gazdasági fejlődés számottevő létszámbővüléssel járt. a gyár az idén már több mint 5500 főt foglalkoztat. a műszaki technikai feltételek biztosítása mellett igen komoly feladatot jelent a növekvő munkásállomány jó élet és munkakörülményeinek biztosítása. a gondot növeli, hogy a dolgozók jelentős hányada bejáró.

a bakony művekre a közeljövőben újabb feladatok várnak. a lengyel magyar kooperációban a későbbiekben az ndk- cseh-magyar kooperációban való részvétel, a termelés további bővítését hozza, ugyanakkor a munkáslétszám emelésével jár. az utóbbi években figyelemreméltó eredményeket értek el a dolgozók továbbképzésében és a munkaversenyben egyaránt. mind többen vesznek részt a szakmai és politikai oktatásban. az 1973-1974-es tanévben husz tanfolyamot terveznek, ugyanakkor évről-évre nő a munkásakadémiákon és a nők akadémiáján tanulók létszáma. igen eredményes kezdeményezésként létrehozták a munkásakadémia kihelyezett osztályait is azokban a községekben, ahonnan a legtöbb dolgozójuk jár be, így szentgálon és hajmáskéren. igen eredményes a szocialista munkaverseny is. a szocialista brigádok száma már megközelíti a százat.

a gazdasági és szakszervezeti vezetők pénteki tanácskozásán foglalkoztak a termelés szubjektív feltételeivel kapcsolatos legidősebb tennivalóival. szükségesnek tartják a szakképzett ség és a munkahelyi struktúra egybehangolását, megállapították, hogy ésszerű szervezéssel gondoskodni kell arról, hogy a bejáró dolgozók a hozzájuk legközelebb eső telephelyeken kapjanak munkát. külön üzemet kell létesíteni a terhes nők foglalkoztatására és felmérések alapján gondoskodni kell a szakmunkásigény és az iparitanuló képzés összehangolásáról./mti/

.-

- 26 -

NA 1502

bb 45. a muzeumi hónap megnyitója miskolcon

vid fm bh hgy

1973. október 5.

pénteken a miskolci herman ottó muzeum dísztermében nyitották meg az idei muzeumi és műemléki hónap borsod megyei rendezvényeit. a megnyitó alkalmából tudományos ülésen ismertették borsod-abauj-zemplén megye irodalmi hagyományait. dr. zimonyi zoltán, a miskolci napjaink című folyóirat szerkesztője kutatásai nyomán elmondotta, hogy a három megyéből egyesített észak-magyarországi körzet elsősorban a reformáció korában töltött be országos jelentőségű irodalmi szerepet, s ez a korszak kazinczy ferenc, a „széphalmi remete”, tevékenységével zárult. komáromy józsef, a miskolci muzeum nyugalmazott igazgatója a borsod-zempléni nyomdák működéséről és egyes irodalmi művekről, illetve kiadásukról tartott beszámolót. a további előadók a kelemér községben egykor lelkészkedő tompa mihály, illetve a miskolcon élt lévay józsef költő munkásságát méltatták.

a muzeumi hónap megnyitója alkalmából a szentpéteri kapui új városrészben lévő józsef attila klubkönyvtárban kiállítás nyílt a megye irodalmi emlékeiből. a kiállítást bár-
czi béla, miskolc megyei város tanácsának elnöke nyitotta meg.
/mti/

.-

bb 46. művészi bronzdomborítást

vid fm bh hgy

1973. október 5.

adott át a fennállásának százötvenedik évfordulóját ünneplő miskolci nemzeti színház együttesének az egrri városi tanács képviselőjében kocsis sándor, az egrri városi tanács elnök-helyettese az új évad első előadásán.

a miskolci nemzeti színház, - amely az ország első magyarnyelvű kőszínháza volt - nemcsak székhelyén, hanem egerben is szolgálja a színházkultúra terjesztését. miskolcra és egerre kiterjedő közös tevékenysége során hetenként négy alkalommal tart előadást heves megye székhelyén. ezenkívül táj-
előadásokon gyöngyösn, hevesben és más nagyközségekben is bemutatja produkcióit.

a jubiláló színház az egrri évadot moliere tartuffe című darabjával kezdte meg, amelynek főszerepét csiszér andrás a miskolci nemzeti színház déryné gyűrűjével első alkalommal itüntetett művésze alakította ./mti/

.-

- 27 -

16.00 bh

NA 1615

bb 47. a bolgár-szovjet baráti társaság delegációja szolnok megyében

vid fm bh hgy 1973. október 5.

a bolgár-szovjet baráti társaság hazánkban tartózkodó delegációja - gancso todorov főtitkár vezetésével - pénteken szolnok megyében tett látogatást. a vendégeket a megyei pártbizottságon szekeres lászló, a megyei párt bizottság titkára tájékoztatta a megye politikai, gazdasági helyzetéről, az mszbt-tagcsoportok munkájáról. elmondta, hogy a megye huszonegy ipari és mezőgazdasági üzemében, illetve intézményében működik a magyar-szovjet barátság elmélyítésén munkálkodó tagcsoport.

a pártbizottságról a tiszamenti vegyiművekbe vitt a vendégek utja, ahol a megye egyik legjobban működő mszbt-tagcsoportja tevékenykedik. a bolgár küldöttség látogatásának megyei programja az abádszalóki lenin tsz-ben zárult, ahol a nagyüzem mszbt tagcsoportjának munkája iránt érdeklődtek./mti/

bb 48. kiosztották az istvánffy gyula néprajzi pályázat díjait

vid fm bh hgy 1973. október 5.

a miskolci herman ottó muzeum az érdekelt intézményekkel közösen az idén tizenkettedik alkalommal hirdette meg a matyó- és a palóc népelet kiváló kutatójának, istvánffy gyulának emlékére kiírt néprajzi- és helytörténeti pályázatot. a felnőtt és ifjúsági kategóriában meghirdetett pályázatra több mint ötven középiskolai tanuló, továbbá néprajzzal és helytörténeti kutatással foglalkozó csaknem husz felnőtt adott be dolgozatot.

az eredményhirdetésre pénteken, a miskolci herman ottó muzeumban került sor. a bíráló bizottság véleményét összegezve megállapították, hogy a benyújtott művek elsősorban a borsodi munkásélet, valamint az egyéni paraszti gazdálkodás hagyományait dolgozták fel. számos pályamű foglalkozott a borsodi bányászok életének, valamint egy-egy tájegység népművészetének, „ iparosainak,, munka-történeti feldolgozásával, többek között a dél-borsodi szücsök, a zemlén-hegyvidéki kenderszövő asszonyok munkájának leírásával.

a beérkezett pályamunkák közül a borsod megyei tanács a miskolc megyei város tanácsa, valamint a szakszervezetek és a kisz borsod megyei bizottságai által adományozott díjakkal huszonnégy pályamunkát jutalmaztak./mti/

- 28 -

16.05 bh

NA 16²⁰

bb 49. orvos- gyógyszerész napok szolnokon

vid fm bh hgy 1973. október 5.

szolnok megye egészségügyi szervei és a megyei tudományos tanács rendezésében pénteken megkezdődtek a tizenhatodik szolnoki orvos- és gyógyszerész napok. a többszáz orvos és gyógyszerész kétnapos tudományos tanácskozását dr. zsögön éva egészségügyi miniszterhelyettes nyitotta meg. a résztvevők négy szekcióban tárgyalták meg a gyógyító munka tudományos, gyakorlati tapasztalatait, a gyógyszerek hatását befolyásoló tényezőket, az új nagyhatású gyógyszerek alkalmazását. az első napon többek között a korszerű kórház-rendelő intézeti működés tapasztalataival, a szlovéniai egészségügyi szervezet jó módszereivel, az egészségnevelés iskolai, üzemi és orvosi vonatkozásaival foglalkoztak. napirenden szerepelt a fertőző betegségek megelőzésének és gyógyításának témája, az ipari ártalmak megelőzése, a gyomor- és tüdőbetegségek gyógyításának több új lehetősége./mti/

bb 51. új szövetkezeti cipőüzem

vid kz bh hgy 1973. október 5.

új szövetkezeti cipőüzem műszaki átadását kezdték meg pénteken salgótarjánban. a hárommillióhatszáz ezer forintos költséggel kialakított épületben a salgótarjáni salgó cipőipari ktsz rendezkedik be. a szövetkezet jelenleg - salgóipari tevékenysége mellett - évente több, mint száz ezer cipőt állít elő. a salgó cipők a nógrád megyei áruházakon, szaküzleteken kívül eljutnak zala, fejér, győr-sopron, borsod és heves megyébe is. az új üzem - amelynek gépsorait jövőre egymillió forint értékű célgépekkel is kiegészítik - évente 10 ezer párral több cipő kibocsátására lesz képes, ezzel a szövetkezeti üzem termelési értéke eléri az évi 35-36 millió forintot./mti/

- 29 -

16.10 bh

NA 16²⁵

bb. 50. benke valéria látogatása a csepel vas- és fémművekben

t tf/gy-mm/zs/il hgy

1973. október 5.

benke valéria, az mszmp politikai bizottságának tagja pénteken a csepel vas- és fémművekbe látogatott. társaságában volt Záhorzik Teréz, a budapesti pártbizottság osztályvezető-helyettese.

a csepel vasmű pártbizottságán a vendégeket borbély sándor, a pártbizottság első titkára, csató lászló vezérigazgató, závorai lászló, a szakszervezeti tanács titkára, a pártbizottság titkárai fogadták. borbély sándor tájékoztatást adott a pártszervezet munkájától, a x. pártkongresszus határozatainak végrehajtásáról, a gyár gazdasági helyzetéről, a dolgozók élet- és munkakörülményeiről, ismertette a csepel vas és fémművek ötödik és hatodik öt éves tervének tervkonceptióját, célkitűzéseit. ezt követően a csepel művek vezetőinek társaságában benke valéria megtekintette a csőgyár, a fémmű, a kerékpár- és varrógépgyár, a szerszámgépgyár üzemeit, s elbeszélgetett a munkásokkal. a vállalat vezetőinek társaságában felkereste a munkásmozgalmi és gyártörténeti muzeumot, majd megtekintette a x. pártkongresszus óta épített új szociális létesítményeket.

Édelután benke valéria a pártoktatási év megnyitása alkalmából a pártbizottság tanácsstermében - többszáz hallgató előtt - előadást tartott „időszerű politikai kérdések, a pártpropaganda feladata”, címmel. *szókat között elmondta:*

- a szocializmus teljes felépítése - korszakunk feladata. a szocializmus nemcsak épülete felhuzását, gépek és termelőszerek gyarapítását jelenti, hanem a társadalmi viszonyok fejlesztését is. a szocializmus teljes felépítése tehát az emberek kapcsolatainak, gondolkodásmódjának, életvitelének szocialista irányu formálását követeli meg.

- eddig a szocializmus alapjainak lerakásával párhuzamosan a dolgozó osztályok politikai támogatását nyertük meg, most napirendre került az egyén erőteljesebb fejlesztése, a közösségi társadalomhoz méltó kapcsolatok, és magatartás kialakítása. lehet-e ez reális program olyan körülmények közt, amikor szüntelenül arról hallunk, hogy terjed a szerzés és az anyagiasság, a közszellemet rontó jelenségek - borravalóság, korrupció - kapnak lábra, szedi vémjét a bürokratizmus, és arról is hallani, hogy csökken a kommunista áldozatkészség?
/dolyt.kv öv./

16.15/11

. 30 -

NA 16³⁰

bb. 50./ benke ...1. folyt./ il

- az eddig megtett út és a perspektívák együttes mérlegelése azonban azt mutatja, hogy pártunk politikájának eredményeppen társadalmunk az elmúlt másfél évtizedben minden tekintetben fejlődött, s a további változtatás eszközei is a kezünkben vannak. a pártagitáció nem követeli tőlünk, hogy általános eredményeinkre hivatkozva hallgattassuk el a panaszt, a kritikát, akár az életszínvonal témaköréről, a javak elosztásának módjáról, akár a társadalom szocialista viszonyait sértő jelenségekről van szó.

- látnunk kell, hogy az anyagi javak önmagukban nem idéznek elő torz tudatot. a probléma abból adódik, hogy nem indig világos: ki miért kapja a javakat? jó, szocialista munkáért-e vagy ügyeskedésért? és hogy ki miere használja azokat: értelmes emberi célokra vagy haszontalan fitogtatásra? a szerzés, a fitogtatás, a karrierizmus, az opportunizmus- egy töről fakadnak. abból a világból származnak, amelyben az embert nem saját értékei szerint mérték: azokból a tapasztalatokból jönnek létre ma is, amikor az ember nem saját tudása, tisztessége, teljesítménye, helytállása szerint számít, hanem a rang, a pénz, a mód és az összeköttetés szerint. ezen a ponton találkoznak a negatív magatartásformák történelmi gyökerei és a jelen hibái. és itt kezdődnek a mi feladataink és lehetőségeink is. egyébként e tekintetben az állami vállalatknál is sok még a teendő. jó gazdasági tevékenységük nagymértékben hozzájárulhat ahhoz, hogy a szocialista elvek ne csak világossá legyenek, hanem érvényesüljenek is az egyén gondolkodására, is uralkodó befolyást gyakoroljanak.

- ha világossá tudjuk tenni, ki miért kapja a nagyobb fizetést, akkor ez a közgondolkodás formálására perdöntő hatással lesz. az ember és a munka minősítésének szocialista elveit kell fokozatosan érvényesíteni. ennek segítője - a szobjektivizmus ellenszere is -, ha a kollektívákat fokozottan bevonják a munka szerinti elosztásba, az anyagi és erkölcsi elismerés odaitélésébe. az ember és a munka minősítésének a kollektívák bevonásával történő szocialista módszerei így egyszerre tudják előrevinni a gazdálkodás, a munkahelyi demokrácia és a társadalmi morál fejlesztésének feladatait. a párt nemcsak válaszokat keresett és talált ezekre a problémákra - a még megválaszolatlanokra pedig keresi -, hanem a tudomány felhasználásával, a munkásosztályra támaszkodva, a párttagság bevonásával segíti a megoldást. nemcsak elméleti, politikai válaszokat keresett és talált, hanem tettekkel is szolgálta a felismert teendők érvényesülését.
/folyt.köv./

16.20/11

- 31 -

NA 16³⁰

- az anyagi alapok erősítését szolgáló tettek közé tartozott a gazdaságirányítás megreformálása és folyamatos javítása a hatékonyság középpontba állítása. a demokratizmus fejlesztését szolgálta a tanácstörvény, az üzemi és munkahelyi demokrácia fejlesztése, a szakszervezeti jogok és hatáskörök bővítése. a humánus emberi viszonyokat - sok más mellett - a család, az anyaság, a nők helyzetével, a fiatalok problémáival foglalkozó számos határozat és intézkedés is segítette, erősíti; így az anyasági segély, a nőpolitikai határozat, az ifjúságpolitikai és a közoktatási határozat. nagyon áttételesnek tűnik, de ide kapcsolódik a munkások folyamatos bevonása a vezetésbe mindenekelőtt a pártban, a pártmunkában: az egetemre bejutásuk szorgalmazása és intézményes elősegítése. egész ideológiai-propagandamunkánk ezeknek a humánus értékeknek az ismertetésével, népszerűsítésével kell hogy foglalkozzék, a közösségi társadalom normáit igyekezzen megismertetni, elterjeszteni és azoknak érvényt szerezni.

- problémáink megoldásának bázisa, társadalmunk szocialista alapja: a termelőerők szocialista tulajdona, a nagyüzemi szervezettség az iparban és a mezőgazdaságban, a profitérdek helyére lépett közösségi érdek. a fejlődés tényezőiként kell számba vennünk a társadalom osztályalapjait: mindenekelőtt a munkásosztályt, amely számban és tudásban, társadalmi felelősségtudatban erősödött, s ez hatással lesz a társadalmi viszonyok általános javulására is: a parasztságot és az értelmiséget, amely a szocializmus megtalálta jövőjét és életformáját: a fiatalokat, akik tenniakarással sorakoznak fel ha jó, lelkesítő és nagy célokat látnak. *I. ban*

- a társadalomirányítás felelős vezető szervei - így a párt is - úgy látják: még ha nincs is minden bajra orvosság, de kezünkben vannak az eszközök, amelyekkel a történelmileg soronlevő feladatainkat, egyikeket a másikkal segítve, egymással kölcsönhatásban jól megoldhatjuk. ezek a feladatok: a gazdasági építés, ezen belül a tervezési, döntési és ellenőrzési rendszer, a munkával összefüggő elosztási viszonyok fejlesztése: a társadalmi viszonyok, valamint az emberek életformájának, gondolkodásmódjának, magatartásának formálása. a társadalmi viszonyok fejlesztése, a társadalompolitikai koncepció az ésszerű érdekegyeztetést követeli meg a munka szerinti jövedelmek elosztásánál csakugy, mint a szociálpolitikai indítéku családtámogató juttatások esetében. a létező ütközések-eltérések, esetenként csoport-konfliktusok valódi okainak felismertetése azok elközdösítése helyett, és a feloldás közösségekre támaszkodó módszereinek mechanizmusának kialakítása össztársadalmi érdek. nagy szerep jut ebben a párt vezetés mellett a szakszervezeteknek, a szocialista brigádoknak, ugyanakkor a gazdaságvesztés vállalati és kormányzati szerveinek is. /folyt.köv./

- az emberek tudatának, magatartásának, életmódjának megváltoztatásáért, szocialista szellemű fejlesztéséért csak közütk és velük együtt lehet eredményesen fellépni. ehhez a demokrácia, a közösségek erősítése és a közösségi nevelés jelenti a megfelelő módszert. a szocialista nevelés természetesen sokkal több, mint a multból örökölt vagy mai formákban kitenyésződött egoizmus, negatív kispolgári jelenségek elleni harc. a szocialista nevelés a „jól élni, helyesen élni,„ gondolatokat is meg kell hogy adja az embereknek.

- a harmónikus, érzelemgazdag, tevékeny emberi élethez, felfogásunk szerint hozzátartoznak a család, a gyermekek is. ezt a témát manapság ugy emlegetik, mint demokráciai problémát. állami és társadalmi szerveknek ez valóban a demográfia - magyarul: népszaporulat - kérdése, de maguknak az embereknek legszemélyesebb ügyük: életüket, sorsukat jelentik az élettárs, a család a gyermekeik.

- társadalmunk az egyéni boldogságot nem tudja intézményesen biztosítani, de a tömeges boldogtalanság társadalmi feltételeit meg tudjuk szüntetni. megtettük ezt az elmúlt évtizedekben, tesszük ma is - a ma időszerűket. megszüntettük a kizsákmányolást, a szegénység felszámolására óriási lépéseket tettünk, közeli és távlati terveink szerint életszínvonalpolitikánk célja hogy a családok slapszükségleteit - köztük az elsőrendű szerepet játszó lakást - minden dolgozó megszerezhesse. szorgalmazzuk az emberi együttélés és tevékenység jó kereteit biztosító társadalmi feltételek - anyagiak, szellemiek, egészségügyiek és szemléletiek - megteremtését. ez utóbbinál arra fordítunk figyelmet, hogy mit tartanak értéknek az emberek.

- azzal a szemlélettel kell most erőteljesen foglalkoznunk amely az ~~élet~~ életszínvonal emelkedése nyomán elterjedt, hogy tudniillik előbb legyen jó lakás, előbb legyenek minden tekintetben biztosítottak az anyagiak és majd azután jön a család. de közben fellép a másokkal való rivalizálás az életvitelben, és akkor marad az egy gyerek vagy egy sem, majd fellépnek az üresség, céltalanság s ~~anyagiakra~~ anyagiakra koncentrált család hideg légkörének érzelmi következményei.

a fiatalok nevelésében döntő az, hogy idejében felismertessük velük: az önzés, az egyéni igények kielégítése semmit nem fog nekik nyújtani. gazdag és tartalmas emberi kapcsolatokra csak kölcsönösség alapján tehetnek szert.

/folyt.köv./

NA 16²⁵

bb. 50./ benke ...⁴ folyt./ 1l

- elutasítjuk a demográfia kérdés nacionalista felfogását: az e kérdésekkel kapcsolatos konzervatív nézeteket, illetve a konzervativizmus visszacsempészésére irányuló törekvéseket: de azt az „életforma-forradalom”, jelszavával összetapadó - ugymond - „modern”, felfogást is, amely szerint a régi családforma kártékony és a radikális változást a minden kötöttség /tehát valódi felelősség / felszámolása hozza. új életforma tényleg kell! mégpedig olyan, amely gazdag érzelmi és szellemi tartalommal, a családtagok egyenjogúsága, egymásért érzett felelőssége alapján biztosítja a családi harmóniát, az értékes egyéni életet.

- a közszellem negativumai elleni harc nem lehet sikeres magányos egyének szórnyos morális fellépésével, mert az ilyen harc a próféta pusztába kiáltott szava lenne. sikeres harcot a kollektívák erejével vívhatunk. ugyanakkor szükség van egyéni kiállásra is a szocializmus eszméi mellett, a szocialista életfelfogás és a szocialista gyakorlatu életvitel mellett! csak ott formálódhatnak közösségek, ahol egyéniségek vannak.

- pártbizottságaink a maguk területén a mindenkori társadalmi okok elemzésével szolgálhatják a legjobban ezt a nagy távlatu harcot. a negativumokat előidéző tényezők és a pozitív perspektívára alapot adó erők küzdelmét úgy szervezzék meg, hogy a párthatározatokat végrehajtsák, a kormányintézkedéseknek érvényt szerezzenek a vállalatoknál, hivataloknál, és elvtársainkat személy szerinti csatába is indítsák, vezessék.

- nagy és lelkesítő célok vannak előttünk. van jó programunk: a párt politikája, ötéves tervünk, előkészületben lévő távlati terveink: van szervezett erőnk, a párt-, állami, gazdaság, társadalmi szervezetek. így szervezeten és a közönségek útján sorban napirendre tűzhetjük a megoldandó feladatokat, tettekkal szolgálhatjuk megoldásukat./mti/a

--

- 34 -

16.331l

MF 165

bb 52. biszku béla látogatása pest megyében

vid gö/mmé fm bh hgy

1973. október 5.

biszku béla, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára pénteken pest megyébe látogatott. útjára elkísérte cservenka ferencné, a megyei pártbizottság első titkára, dr. mondok páll, a megyei tanács elnöke. utjuk első állomása törökbálint volt, ahol megtekintették a napokban felépült, korszerűen berendezett óvodát. garai gyuláné, a nagyközség tanácsának elnöke elmondotta, hogy a környék üzemi és a lakosság társadalmi munkájának segítségével 150 nap alatt építették fel a létesítményt. ezután a vendégek az új lakótelepre látogattak, ahol 48 család kapott új otthont.

a vendégek innen érdepre utaztak, ahol a bentavölgye termelőszövetkezetben érde és a közös gazdaság vezetői fogadták őket. a termelőszövetkezet munkájáról dékány istván elnök adott számot, majd novák béla, a budai járás pártbizottságának első titkára ismertette a járás agglomerációs problémáinak megoldására végzett munkájukat és a soron levő feladatokat. elmondotta többek között, hogy a 130 ezer lakosu járásban már felszámolták a szociális körülményeknek nem megfelelő lakásokat, a korábban itt lakó családok számára 300 lakást építettek. csaknem teljes egészében megoldották a járás másik nagy gondját, a gyermekek óvodai ellátását is. az elmúlt három év alatt 1180 gyermek számára építettek óvodát. e jó eredményt első sorban a lakosság segítségével érték el, tavaly például 43.9 millió forint értékű társadalmi munkát végeztek a járásban. a megoldásra váró feladatok között említette a villany-, víz-, és uthálózatbővítést. csupán érden 40 kilométer villanyvezetéket kellene megépíteniük, s több községben - első sorban a pilisi medencében - megoldatlan a lakosság ivóvízellátása. a vendégek ezután megtekintették a termelőszövetkezet vágóhidját és korszerűen berendezett tehenészeti telepét.

a következő állomás a dunamenti hőerőmű volt, ahol csesterics sándor igazgató kalauzolásával megtekintették az üzemet és a most épülő újabb blokkokat. az új, egyenként 215 megawatt villamosenergiát termelő gépsorok közül az első meg ebben az évben megkezdte munkáját. ezután öt hasonló teljesítményű blokk épül, s így 1976-ban már 2000 megawatt villamosenergiát ad majd százhalombatta az országnak. délután a dunai kőolajipari vállalatnál nagygyűlést rendeztek, amelyen biszku béla adott tájékoztatást az időszerű kül- és belpolitikai kérdésekről. a nagygyűlés után a vendégek megtekintették az olajváros üzemegységeit.mti/

--

- 35 -

16.40 bh

MF 1700

bb 53. bányász műszaki középiskolák országos tanácskozása
siófokon

vid k z bh hgy

1973. október 5.

pénteken siófokon megkezdődött a bányaiipari műszaki közép-
iskoláinak első országos tanácskozása.

a kétnapos tanácskozás megnyitóján simon antal, a bányai-
ipari dolgozók szakszervezetének főtitkára tartott vitaindító
előadást. szólott arról a szembevethető átalakulásról, amely bányá-
szatunk valamenyi ágazatát jellemzi. hozzáfűzte, hogy ez a
fejlődés elképzelhetetlen lenne a középírányítók derékhadának
hozzáértés, jó munkája nélkül.

a főtitkár a továbbiakban értékelte iv. ötéves tervünk
bányaiipari vonatkozású eddigi eredményeit és hangsúlyozta, hogy
a gazdálkodás fokozatosan javul, s mérsékelten növekszik a ter-
melékenység is. az idei év feladatai között többek között a
tervszerűség és a szervezethezesség fokozását állította előtérbe,
majd arról szólott, hogy az ötödik ötéves tervben tovább
folytatódik az energia struktúra átalakulása a szénhidrogének
javára. a szén azonban még hosszú távon nélkülözhetetlen
energia-hordozója marad a magyar népgazdaságnak, a fő fogyasztó,
a villamosenergia ipar, az 1980-as évek elején még nagyjából
a jelenleg felhasznált mennyiséget igényli majd. - hangsúlyozta
a főtitkár, aki ezután a további előrehaladásról beszélt,
amelynek szolgáltatásban az új módszerek alkalmazásával, önálló
kezdeményezéseikkel különösen sokat tehetnek a középszintű
vezetők./mti/

bb 55. ifjúsági ház és honvédelmi kabinet orosházán

vid fm bh hgy

1973. október 5.

orosházán pénteken adták át rendeltetésének az új ifju-
sági házat és a honvédelmi kabinetet, amely a hazafias nevelés
központi helyisége lesz orosházán. az ünnepségen mécsáros
józsef, a kish városi bizottságának titkára mondott beszédet.
/mti/

--

- 36 -

16.45 bh

NA 1705

bb. 54. újabb növényekre terjesztik ki a cps rendszert - öt
év alatt száz mázsával akarják növelni a hozamot

vid kz/il hgy

1973. október 5.

nagy érdeklődéssel várták a szakemberek azt a bemutat-
tót, amelyet pénteken rendezett komáromban, az állami gazda-
ság és a kukoricatermelő cps közös vállalat. az ország minden
tájáról érkezett vendégek megismerkedtek a cps legújabb, cu-
korrépára kidolgozott termelési rendszerével, megtekintették
a répa fajta - összehasonlító kísérleteket és a cps gépeket.

a bábolnai állami gazdaságban kidolgozott és kiváló-
an bevált iparszerű cps termelési rendszert - amelyben a ta-
laj - és a meteorológiai viszonyoktól kezdve a termés szári-
tásáig minden egyes elemnek nélkülözhetetlenül fontos szere-
pe van -, eredetileg csak egy növényről, a kukoricánál alkal-
mazták. a bábolnaiak 1970-ben már kizárólag ezt az egy növényt
termelték szántóföldjeiken. a következő évben, amikor az első
partnerek is bekapcsolódtak a cps rendszerbe, és azok is gya-
korlatot szereztek a gépek karbantartásában, üzemelésében, a
gabona betakarításánál is használták a kombájnokat. ma már egy
cps gépegység /egy traktor, a megfelelő munkagépek és egy kom-
bájn / a 790 hektár kukorica mellett 300 hektár gabona terme-
lését is el tudja látni - csupán másik vetőgépet kell alkalmaz-
ni.

mégig is marad szabad kapacitása a gépeknek olyan idő-
szakban, amikor sem a kukorica, sem a gabonatermesztésnél nincs
munka. a kísérletek bebizonyították, hogy egy gépegység - néhány
kiegészítő géppel - 1740 hektár művelésre alkalmas, vagyis a
kukorica és a gabona mellett 250 hektár cukorrépa, 200 hektár
napraforgó és 200 hektár szójabab gépi munkáit tudja ellátni.
így a közben már közös vállalatok alakult cps berendezkedik más
növények iparszerű termelésére is.

a pénteki bemutatón a cps cukorrépa technológiájával
ismerkedtek meg a szakemberek. az idén 5 nagyüzemben 1250 hek-
táron termelték kísérleti jelleggel és nagyon jó eredménnyel a
répát. a technológiát a cukorrépa termesztésben rendkívül nagy
tapasztalatokkal rendelkező komáromi állami gazdaság munkájára
alapozva dolgozták ki, és komárom lesz a technológiai központ.
a komáromiak, akik az idén 500 hektárt műveltek a cps rendszer-
rel, 380-400 mázsás átlagtermésre számítanak. jövőre országosan
13 000 hektáron, a hazai cukorrépa termő terület mintegy hetedén
dolgoznak már a cps rendszerrel.
/folyt.köv./

16.50/11

- 37 -

NA 1715

bb.54./ ujjabb ... folyt./ il

többek között belépett valamennyi partnerével együtt a mező-hegyiesi állami gazdaság is. a cps garantálja a taggazdaságoknak, hogy a következő 5 évben hektáronként 100 mázsával növelik az ~~eredő~~ öt év átlagát és 2 százalékkal emelik a cukorkinhozatait.

a bemutatóra összesereglett mintegy félszáz szakember megtekintette a legalkalmasabb vetőmag kiválasztására folytatott répa fajta-összehasonlító kísérleteket, amelyekben hatféle vetőmag vett részt. megismerték a jövőben már 226 000 hektár kukoricaföldön dolgozó cps gépsorral és a cps több gépuj-donságával./mti/

--

bb 58. megemlékezések szeghalmon

vid fm/il hgy

1973. október 5.

szeghalmon pénteken megkoszorúzták dabsy gizellán^{at} egykori szeghalmi direktórium tagjának, a munkások szervezte elnökének emléktábláját - születésének 90 évfordulója alkalmából - ugyancsak pénteken emlékeztek meg szeghalmi gyula, a kiváló pedagógus és kutató halálának 10. évfordulójáról, s egyben leleplezték szeghalmi gyula emléktábláját./mti/

--

bb. 59. a koreai vezetők köszönete

tr/zs/il la

1973. október 5.

kim ir szen, a koreai munkapárt központi bizottságának főtitkára, a koreai népi demokratikus köztársaság elnöke és kim ir, a kndk közigazgatási tanácsának elnöke táviratban mondott köszönetet a magyar vezetőknek a kndk megalakulásának 25. évfordulója alkalmából küldött jókívánságaikért. hvang dzang jop, a kndk legfelsőbb népi gyűlésének elnöke arról antalnak, ho dam külügyminiszter péter jánosnak mondott köszönetet az üdvözlő táviratokért./mti/

--

16.66/il

- 38 -

NA 1725

bb. 62. befejeződött az állathigiénikusok nemzetközi kongresszusa

1 kg/gg/il la

1973. október 5.

befejezte négynapos tanácskozását az európai állathigiénikusok első nemzetközi kongresszusa a magyar tudományos akadémián, ahol 22 ország több mint 200 szakembere vett részt az eseménysorozaton. az elhangzott előadások többségét a hazai nagyüzemi állattartás fejlesztésénél hasznosíthatják. a magyar tudományos akadémia a tanácskozás előadásait a következő évben kiadja és így lehetőséget teremt, hogy az állattenyésztési szakemberek szélesebb köre is megismerkedjék a betegségek megelőzésének korszerű módjaival./mti/

--

bb. 63. a magánkereskedelemre is kiterjesztették a burgonya maximált árát

1 sl/gg/il la

1973. október 5.

az országos anyag- és árhivatal elnöke az illetékes miniszterekkel egyetértésben kiterjesztette az őszi érésű étkezési burgonya maximált fogyasztói árát. ezentul valamennyi állami és szövetkezeti termelő és értékesítő szerv és azok társulásai, továbbá a magánkereskedők is csak maximált áron adhatják az őszi érésű burgonyát. nem vonatkozik viszont a rendelkezés a mezőgazdasági és szakszövetkezetek tagjaira, valamint az egyéni termelőkre.

a rendelkezés szerint tehát az eddigiektől eltérően nemcsak az állami és a szövetkezeti kereskedelem, hanem a termelőszövetkezetek és a magánkereskedők is csak a maximált áron árusíthatják az őszi érésű étkezési burgonyát. a maximált árak egyébként változatlanok. a gúl Baba és a somogyi sárga kifliburgonya például szeptember 1-től december 31-ig kilónként 3.50, január 1-től június 30-ig 3.70 forint, a rózsaburgonya 3.20, illetve 3.50, az ella-fajtájú burgonyák pedig 2,70 illetve 2.90 forintba kerülnek.

az előrecsomagolt őszi érésű étkezési burgonya fogyasztói ára kilogrammonként legfeljebb 60 fillérrel lehet magasabb az említett áraknál./mti/

--

- 39 -

17.00/il

NA 1725

bb. 61. forgalmi változások az Üllői uton és a gyáli uton

1 pr/gk/h1/il la

1973. október 5.

a budapesti közlekedési vállalat értesíti az utazóközön-
séget, hogy október 8-án, hétfőn 6 órától a gyáli ut és az Üllői ut forgalmi rendjének változása miatt módosítja, az ott közlekedő autóbusszjáratok utvonalát. a 35-ös, 35/y, 135-ös, 81-es, 181-es, 93-as jelzésű autóbusszok utvonala a nagyvárad tér felé az Üllői uti máv-felüljáróig változatlan, majd Ligeti körut - elnök utca - mező imre ut - nagyvárad tér. a 89-es jelzésű autóbussz a naphegy tér felé: Üllői ut máv - felüljáróig változatlan, majd Ligeti körut - elnök utca - diószegi sámuél utca, s tovább az eredeti utvonalon. új megálló az elterelt utvonalon: a Ligeti köruton, az 55-ös jelzésű autóbussz végállomásra bekötőút keresztezése előtt a rezső tér 2-3 -as számú ház előtt. a 135-ös és 181-es jelzésű autóbusszok csak a Ligeti köruton létesített megállóban állnak meg. megszűnt megállók: az Üllői uton a könyves kálmánköruti, a 89-es jelzésű autóbussz mező imre uton naphegy tér felé, a nagyvárad téri, a 93-as jelzésű autóbussz mező imre uton a nagyvárad téri, a mező imre uton az elnök utcai, a gyáli uton a vágóhid utcai.

ugyancsak október 8-án, hétfőn üzemkezdettől a nagyvárad téri autóbusszjáratok végállomását az Üllői ut és nagyvárad tér villamos végállomás előtti szakaszára helyezik, a 6-os 106-os jelzésű autóbusszok végállomását az Üllői utra, a kálvin tér felé haladó villamosok megállója mellé, a 35-ös, 35/y jelzésű autóbusszok végállomását a nagyvárad tér 2. sz. házzal szemben, a 135-ös jelzésű autóbussz végállomását az Üllői utra, a nagyvárad téri park mellé, a 93-as jelzésű autóbussz végállomását a nagyvárad tér 2. szám u ház elé./mt1/

--

bb. 60. a bkv értesíti az utazóközöniséget

pk/il la

1973. október 5.

hogy október 8-tól 14-ig hétköznap és vasárnap 8.30-tól 13.30-
óráig szombaton 8.30-tól 12 óráig, valamint október 11-ről 12-re
virradó éjjel 21 órától 4 óráig a nagyköruton a népszínház utca
és mester utca között, továbbá október 8-ról 9-re virradó éjjel
21 órától 4.10 óráig a kisköruton a marx tér és kálvin tér
között vágányépítési munkák miatt villamos viteldíjjalautobusz-
okat közlekedtet./mt1/

--

17.10/il

- 40 -

NA 17²⁵

bo 56. magyar gazdasági napok a szovjetunióban

sl fk bh hgy

1973. október 5.

dr. szekér gyula nehézipari miniszter a magyar kereske-
delmi kamara által a szovjetunió három nagy városában szer-
vezett magyar gazdasági napok alkalmából pénteken novoszibirszk-
be utazott. dr. szekér gyula tartja október 8-án a magyar gaz-
dasági napok novoszibirszki ünnepélyes megnyitóján a bevezető
előadást.

ugyancsak a bevezető előadás megtartására, a magyar gaz-
dasági napok másik színhelyére, taskentbe utazott káplár józsef,
az mszp központi bizottságának osztályvezető-helyettese./mt1/

--

bb 57. üzemorvosok tanácskoztak egerben

vid fm bh hgy

1973. október 5.

pénteken egerben tartotta 14. tudományos ülését a
magyar üzemorvosok társaságának észak-kelet-magyarországi
tagozata. az ország valamennyi területéről, de főként borsod,
hajdu és heves megye üzeméből érkezett mintegy százötven
orvos az üzemegészségügyi szolgálat helyzetéről, hatékonyságának
fejlesztéséről tanácskozott. mintegy huszonöt előadás hangzott
el. többek között az üzemi balesetek és a foglalkozási ártalmak
megelőzéséről. hangoztatták, hogy az üzemorvosi szolgálat nem-
csak helyettesíti a lakóhely szerinti ellátást, hanem azt
sokkal kedvezőbbé is teszi. mind a dolgozó, mind az üzem érdekeit
szolgálja, hogy jelentős munkaidő-megtakarítást is eredményez.
többen rámutattak arra, hogy a dolgozók munkahelyén szerve-
zett egészségügyi ellátás az utóbbi tíz évben ugrásszerűen fej-
lődött, ennek ellenére számos üzemben most sem kielégítő. dr.
szigetesi béla üzemi főorvos elmondotta, hogy a mátravidéki
fémüvegekben már szakosították az üzemorvosi rendelést, és a nő-
dolgozók számára megszervezték a komplex terhesgondozást is.
a rendszeres rákszűrő vizsgálatot is az üzem területén végzik.
ebbe a gyárba több mint negyven községből járnak be a nődolgozók,
akik most már különösebb fáradtság és munkaidővesztés nélkül
részeseülhetnek munkahelyükön szakszerű és rendszeres orvosi el-
látásban./mt1/

--
- 41 -

17.15 bh

NA 17⁴⁰

bb 64. kellemes, napos őszi az idő

t sz tm bh la

1973. október 5.

kontinensünk nagy részén már több napja tart a kellemes, őszi idő. a skandináv félszigettől egészen a kárpát medencéig a lassu leszálló légmozgások hatására száraz, napos az időjárás. az égbolton kevés a felhő, és rendszerint csak a korareggeli órákban tapasztalhatunk kisebb ködösödést. így ezeken a helyeken az évszaki átlagnál melegebb van.

esős, hűvösebb időjárásról mindössze európa nyugati és északi részéről érkezett jelentés.

a kárpát medencében, így magyarországon is pénteken tovább tartott a napos, kellemes őszi. nyolc-tíz órán át sütött a nap országszerte, s így a hőmérő higanyszála is 15-23 fokig emelkedhetett. egyébként hazánkban a szokottnál valamivel melegebb az idő, csütörtökön és pénteken például 2,5-2,8 fokkal magasabb volt a napi hőmérséklet a százéves átlagnál.

a meteorológiai szolgálat előrejelzése szerint a következő napokban, így a hét végén is szép időre lehet számítani. kevés felhő, száraz, napos idő várható, időnként megélnékelő keleti, délkeleti szél kíséretében. napközben 20 fok körüli hőmérséklet várható. ugyanakkor erősebb lesz az éjszakai lehülés, és egy-két helyen gyenge talajmenti fagy is előfordulhat./mt1/

--

bb 65. általános iskolások a zeneakadémián

r ó gg hi bh la

1973. október 5.

a rangos nemzetközi zenei versenyek lebonyolítása után a zeneakadémia szombaton nyitja meg nagytermét a zenét kedvelő budapesti ifjúság előtt. mintegy tízezer budapesti általános iskolás tanuló számára készült az országos filharmónia rendezésében a zenés égtájak címet viselő hangversenybérlet. első sorozatának előadása szombaton délután hangzik el, 1200 fiatal gyönyörködtetésére, s ugyanez a műsortípus még hét sorozat keretében szólal meg a későbbiekben.

/folyt. köv./

- 42 -

17.20 bh

NA 1700

bb 65. /általános ... folyt./ bh

a bérlet első hangversenyén a déli népek muzsikája keretében közép-afrikai és ausztráliai gyermekdal-feldolgozások, albeniz zongoramű, egy olasz tarantella-tánc, valamint respighi: madarak, és de falla: bűvös szerelem című zenekari művének részletei hangzanak el. a koncerten egy paganini mű előadásával közreműködik bálint mária, a most lezajlott budapesti nemzetközi hegedűverseny harmadik díjának nyertese. a hangverseny többi közreműködője: a magyar néphadsereg központi szimfonikus zenekara görgey györgy vezényletével, a magyar rádió gyermekkórusa, szirmay mártá, a magyar állami operaház magánéneke, fellegi ádám, az országos filharmónia szólistája, valamint kaszás ildikó és pethő lászló, a magyar állami operaház magántáncosa./mt1/

--

bb 66. 25 évesek az általános iskolai tanárképzők - jubileumi ünneppsorozat szegeden

vid kz bh la

1973. október 5.

huszonöt éve kezdődött meg hazánkban az általános iskolai tanárok képzése. e nevezetes évforduló egybeesik a polgári iskolai tanár képzés megszervezésének 100 éves jubileumával. a kettős évforduló alkalmából pénteken szegeden kétnapos ünneppsorozat kezdődött. az eseményekre a szegedi főiskolára érkezett a nyiregyházi, az egeri, a pécsi tanárképző főiskolák 25-25 tagú küldöttsége, továbbá a szegedi főiskolával kapcsolatban lévő ungvári, potsdami, nyitrai és szabadkai felsőoktatási intézmények több mint 50 vezető oktatója. a találkozó alkalmat adott arra, hogy a felsorolt külföldi testvérintézményekkel a szegedi főiskola felujtsa évek óta fennálló együttműködési szerződését, a megújított dokumentumok szerint, a kibővülő kapcsolatok keretében évente mintegy 50 oktató utazik majd szegedről tanulmányutra a külföldi intézményekbe és ugyanennyi vendéget fogadnak a tiszaparti városban is. csere alapon fejlődik majd tovább a hallgatók kapcsolata valamennyi külföldi partnerrel. a szegedi szlovák tanszék tizenkét hallgatója például fél évig nyitrán tanul, s ottani magyar szakosokat a szegedi intézményben oktatnak hasonló ideig. a tanszékek és a társadalmi szervezetek együttműködése szintén gyümölcsöző.

/folyt. köv./

- 43 -

17.35 bh

NA 1800

bb 66. 25 éves az általános ... folyt./ bh

a szerzők aláírását követően dr. simon gyula, a magyar pedagógiai társaság főtitkára a szegedi muzeum képtárában megnyitotta azt az iskolatörténeti kiállítást, amely az egykori polgári iskolai és a negyedszázados általános iskolai tanárképzés helyzetét, fejlődését dokumentálja. kiállították például az 1873-as évi első órarendet, azt az 1912-ből származó vitaanyagot, amelyben a tanárok a hallgatók tanulmányi túlterhelésének csökkentésére tettek javaslatot. ott láthatók a kiállításon a hallgatók kiscsoportos szemináriumi foglalkoztatására a századfordulón tett első kísérletek dokumentumai is. a négy hazai tanárképző főiskola 25 éves fejlődését külön tablók szemléltetik. ezek bemutatják a technikai és létszámbeli fejlődés adatait, s azt, hogy 25 év alatt mintegy 40 000 általános iskolai tanár került ki a négy magyarországi főiskoláról.

ugyancsak a képtárban mutatták be a négy főiskola művész-tanárai és a rajztanszéken tanult egykori hallgatók nagyszabású képzőművészeti tárlatát.

e m b a r g ó : 19 óráig!

este a szegedi tanárképző főiskolán dr. polinszky károly művelődésügyi miniszterhelyettes az általános iskolai tanárképzésben kitűnt több mint hatvan személynek nyújtott át kitüntetést. a munka érdemrend arany fokozatát dr. é. kiss sándor, dr. kálmánchey zoltán, márk bertalan, miklósvári sándor és dr. szűcs lászló kapta meg. a munkaérdemrend ezüst fokozatát tizen, a bronzfokozatát pedig hatan vették át.

a kétnapos ünnepségsorozat szombaton folytatódik./mti/

bb 67. szovjet pártdelegáció fővárosi aktiva ülése

t gy fk zs bh la

1973. október 5.

a budapesti pártbizottság vendégeként hazánkban tartózkodó moszkvai pártdelegáció - amelyet r.f.gyementyeva az szkp moszkvai városi bizottságának titkára vezet - pénteken ellátogatotta budapesti pártbizottság oktatási igazgatóságára. pelyák emil, az igazgatóság vezetője tájékoztatta a szovjet vendégeket az intézmény munkájáról, a fővárosi pártoktatás feladatairól.
/folyt. köv./

17.47 bh

- 44 -

NA 1805

bb 67. /szovjet pártdelegáció ... 1. folyt./ bh

ezután a moszkvai küldöttség aktiva-ülésein találkozott többszáz budapesti kommunistaival. németh károly, az mszmp politikai bizottságának tagja, a budapesti pártbizottság első titkára, szépölgyi zoltán, a fővárosi tanács elnöke, nagy richard és somogyi sándor, a budapesti pártbizottság titkárai.

nagy richard köszöntötte a moszkvai vendégeket, majd azokról az immár hagyományos és rendszeres kapcsolatokról szólt, amelyek a két főváros kommunista, pártszervezetei között kialakultak. felidézte a budapesti pártbizottság küldötteinek moszkvai látogatását, amelyen rendkívül hasznos tapasztalatokat szereztek a moszkvai pártbizottság és a moszkvai tanács irányító munkájáról, tájékoztak a város politikai, gazdasági, társadalmi és kulturális eredményeiről. hangsúlyozta: a moszkvai vendégek most olyan időpontban érkeztek budapestre, amikor hazánk belpolitikáját a x. pártkongresszus határozatainak eredményes végrehajtása jellemzi. e sokrétű és egész társadalmunkat átfogó feladat irányítása, a párt vezető szerepe egyértelműen biztosított.

kitért arra, hogy pártunk és kormányunk külpolitikáját a szocializmus, a haladás, a béke ügyének következetes szolgálata jellemzi. pártunk és népünk teljes mértékben egyetért a szovjetuniónak a békéért, a szocializmusért, a haladásért folytatott világméretű küzdelmével. tisztelettel és büszkeséggel tekintünk a szovjetunió kommunista pártja külpolitikájának eredményeire, amelyek következetesen és hatékonyan védelmezik a világbéke, a szocialista világrendszer érdekeit.

r.f. gyementyeva, a szovjet delegáció vezetője beszédében az szkp xxiv. kongresszusán előterjesztett és napjainkban sikeresen megvalósuló békeprogram jelentőségével, a szovjetunió kül- és belpolitikai tevékenységének eredményeivel foglalkozott. a szovjet dolgozók, kommunisták gazdasági építőmunkájának sikereiről szólva elmondta, hogy a mostani tervidőszak eddig eltelt két és fél éve alatt - moszkvában 1,3 milliárd rubelt fordítottak ipari beruházásokra. ezzel mintegy 240 üzemegység komplex gépeisítését valósították meg, több mint 700 automata és szalagrendszerű gépsort, s mintegy 15 ezer egységnyi új, nagyteljesítményű berendezést helyeztek üzembe. mint az öt éves terv korábbi éveiben, az idén és a jövő esztendőben is 5.5-5.5 millió négyzetméter területű lakóházat építenek fel. évente tehát 120 ezer új otthon kerül tető alá, s mintegy 400 ezren jutnak korszerű lakáshoz.

/folyt. köv./

- 45 -

17.50 bh

I. pártmunkásokkal, társadalmi aktivistákkal.
széltelt a találkozon
NA 1810

bb 67. / szovjet pártdelegáció... 2 folyt./ bh

r.f. gyementyeva arról is beszélt, hogy a moszkvai párt-szervezet soraiban 890 ezer kommunista 8931 pártalapszervezetben, több mint 23 ezer üzemegység-pártszervezetben és mintegy 35 ezer pártcsoportban tevékenykedik. a pártszervezetek hatékony szervező, politikai és nevelő munkát végeznek, komoly befolyást gyakorolnak a gazdasági tevékenységre.

- a szovjetuniót és a magyar népköztársaságot, moszkva és budapest dolgozóit a barátság megbonthatatlan szálai fűzik egymáshoz - folytatta. a moszkvaiak jól ismerik magyar barátaik sikereit, büszkék arra, hogy budapest dolgozóit a x. kongresszus határozatai megvalósításáért folyó harc élcsapatában haladnak. örülnek eredményeiknek, annak, hogy sikerrel járulnak hozzá a szocialista rend megszilárdításához, a népgazdaság további fellendüléséhez, a tudomány és a kultúra fejlődéséhez. hangsúlyozta: az szkp moszkvai városi bizottsága és az mszmp budapesti bizottsága a két város tanácsa és a különböző társadalmi tömegszervezetek között szoros, eleven kapcsolat alakult ki. az évről-évre erősödő barátság kifejezésre jut a vállalati kollektívák, tanintézetek, tudományos és kulturális intézmények közötti tartós együttműködésben is. a két város életét, munkáját sok közös vonás jellemzi. moszkvának mintegy 90 üzeme és gyára szállítja termékeit magyarországra, ugyanakkor a városban népszerűek a magyarország üzemeiben, közöttük budapesten gyártott termékek. örülünk, hogy a moszkvai metró-építők tapasztalata és segítsége hozzájárult a budapesti metró létrehozásához.

a szovjet-magyar baráti társaságnak több mint 70 moszkvai vállalat, intézmény, egyetem és iskola kollektív tagja. ez járul hozzá a magyar népköztársaság életének, gazdaságának, kulturájának jobb megismeréséhez, elősegíti a kommunista, illetve a szocialista építésben szerzett tapasztalatok cseréjét. az idén a moszkvaiak széles körben megemlékeztek budapest felszabadításának napjáról és magyarország felszabadulásának 28. évfordulójáról.

- meggyőződésünk, hogy a szovjetunió és magyarország népének, moszkva és budapest lakosságának barátsága és együttműködése továbbra is dinamikus fejlődik, erősödik - mondotta r.f. gyementyeva./mt1/

V BIZOTTSÁGA

--

- 46 -

18.00 bh

MA 1815

bb. 68. koszoruzás a mező imre uti temetőben tőke lászló emléktáblájánál

i/vt/tm/rj zs la

1973. október 5.

a magyar és a nemzetközi munkásmozgalom kiemelkedő harcosa, tőke lászló születésének 60. évfordulója alkalmából pénteken koszoruzási ünnepség volt emléktáblájánál a mező imre uti temető munkásmozgalmi panteonjában. a magyar partizán szövetség képviselőjében mályi vilmos, a spanyolországi nemzetközi brigád volt tagja, az egykori harcostárs méltatta tőke lászló életét, munkásságát. tőke lászló már 16 éves korában bekapcsolódott a kommunista ifjusági mozgalomba, ahol különböző vezető tisztségeket töltött be. példásan teljesítette internacionalista kötelességét is: spanyolországban fegyverrel a kezében harcolt a munkásság ügyéért, s halt hősi halált 1938. nyarán, leridánál.

a partizán szövetség nevében mályi vilmos, valamint ráth károly, az országos bizottság tagja, a xix. kerületi pártbizottság részéről dr. kékesi ferenc, a pártbizottság tagja és györffy károly ezredes, a magyar partizán szövetség tagja, a xix. kerületi kisz-bizottság képviselőjében baráth tamás, a kisz bizottság titkára és suhajda józsefné, az uttörő titkár koszoruzott. ugyancsak elhelyezték a kegyelet virágait - baranyai tiborné főtitkárral az élen - a textilipari dolgozók szakszervezetének képviselői. /mt1/

--

kk. 69. kiállítás budapest zenei életéről

t/nn/pá/rj zs la

1973. október 5.

a budapesti művészeti hetek keretében a százéves budapest zenei életének dokumentumaiból nyílt kiállítás pénteken az iparművészeti múzeum dísztermében. dr. radocsay dénesnek, az iparművészeti múzeum főigazgatójának bevezető szavai után dr. ujfalussy józsef, a zenetudományok doktora mondott megnyitó beszédet.

a kiállításon dokumentumok adnak képet többek között liszt ferenc művészi jubileumának megünnepléséről, amely nevezetes hazánkfi zenei tevékenységének 50. évfordulója alkalmából zajlott le a fővárosban. szerepel a tárlaton nemzeti operazenénk kiemelkedő alakja. erkel ferenc is, akinek több emléktárgyát mutatja be a kiállítás. látható moor emánuel híres találmánya, a két tős billentyűzetű zongora is.

/folyt.köv./

18.05 rj

- 47 -

MA 1820

lbb. 69. / kiállítás ... 1. folyt./rj

a xx. századi zenei emlékek elsősorban bartók béla és kodály zoltán alakját idézik.

a tárlat felvonultatja a zenei nevelés, a tanácsköztársaság vívmányainak és általában a modern zenei törekvéseknek a dokumentumait. az utolsó vitrinben a koncertélet, a zenei kritikai és a fellendülő magyar zenetudomány emlékeit, alkotásait tárják a látogatók elé.

a kiállítás megnyitóján sass sylvia /ének/, dénes erzsébet /zongora/ és lantos istván /zongora/ adott koncertet.

a hónap végéig - a budapest zenei élete 1873-1973 kiállítás nyitvatartási ideje alatt - vasárnaponként a muzeumban zenés matinékat tartanak, amelyeken a musica humana együttes szólaltatja meg az elmúlt száz év zeneműveit. /mti/

--

bb. 70. e m b a r g ó 19.00 óráig

apró antal,

tr/rj zs la

1973. október 5.

az országgyűlés elnöke bemutatkozó látogatáson fogadta haushang moghadam-t, az iráni császárság új magyarországi nagykövetét, aki a közelmúltban adta át megbízólevelét. /mti/

--

1
bb1171p a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 13 órától 18 óráig

30. alkoholelleses hónap somogyban
31. kalinyini turistacsoport kaposvárrott
32. nógrád megyei orvosnap
33. bővítették az áruvásárlási kölcsönakcióban résztvevő cikkek körét
34. sajtótájékoztató a csehszlovák gazdasági műszaki napokról /folyt.köv./

- 48 -

NA 1815

bb. 71./ a belföldi folyt./

35. jubileumi ünnepség a nagyszénási lenin tsz-ben
36. egészségügyi létesítmény
37. sertéstelep
38. alkoholizmus elleni küzdelem
39. sajtótájékoztató az akadémia tudós klubjában
40. koktél a csehszlovák nagykövetségen
41. elhunyt nagy sándor
42. nőtanács
43. új üzemház
44. szakszervezeti vezetők tanácskoztak a veszprémi bakony műveknél
45. a muzeumi hónap megnyitója miskolcon
46. művészi bronzdomborítás
47. bolgár-szovjet baráti társaság küldöttsége szolnok megyében
48. istvánffy gyula néprajzi pályázat
49. orvos-gyógyász napok
50. benke valéria látogatása a csepel vas és fémművekben
51. új szövetkezet cipőüzem
52. biszku béla látogatása
53. bányász műszaki középiskolák tanácskozása
54. cps rendszer
55. ifjúsági ház orosházán
56. magyar gazdaságinapok a szovjetunióban
57. üzemorvok tanácskozása egerben
58. megemlékezések szeghalmon
59. koreai vezetők köszönete
60. bkv
61. forgalmi változások
62. állathigiénikusok kongresszusa
63. burgonya maximált ára
64. kellemes idő
65. általános iskolások a zeneakadémián
66. 25 évesek az általános iskolai tanárképzők
67. szovjet pártdelegáció fővárosi aktiválásán
68. Kallitász budapest zenei életéről
70. apró antal
71. hírjegyzék

--

68. Kallitász

49

18.15/11

NA 1815

tbb. 72. könyvkiállítás a magyar nemzeti muzeumban
t zsu/pá/il la 1973. október 5.

„Ötszáz éves a magyar könyvnyomtatás,„ címmel pénteken kiállítás nyílt a magyar nemzeti muzeumban. a tárlat mintegy másfél ezer könyvvel, egyéb okmánnyal tárgyi dokumentummal hű képet ad a magyar könyv utjáról, a könyvtárú/gy felszabadulás utánifejlődéséről.

1473-ban jelent meg - számos más országot megelőzve - a budai hess-féle nyomdában az első magyarországon készült könyv chronica hungarorum, mely a kiállítás egyik legrégebb és legérdekesebb darabja. az első tárlók egyikében taurinus istván latin nyelvű műve látható, amely dózsa györgy parasztháborújának egyetlen korabeli - elrettentő célzattal kiadott könyv érdekessége. ezen kívül számos misekönyv, egyházi kiadvány és egyetemi tankönyv is szerepel a régiségek között.

a 18. századi hazai könyvkötést egyebek között a festett pergamen kötésű könyvek közül választott érdekességek képviselik. a 18. század végén és a 19. század első felében híresek voltak a hazai rézmetszők által készített könyvillusztrációk és térképek. ezek közül is láthatunk néhányat.

szerepelnek a tárlaton híres írók és költők műveinek első kiadásai móríciz zsigmond, jókai, ady, petőfi könyvek. a felvilágosodással a jakobinus mozgalommal kapcsolatos emlékek is helyet kaptak a tárlókban. látatók különböző nyomdatermékek, a landerer és heckenast, az athenaeum, és egyéb ismert nyomdáké.

a tárgyi emlékek között sorakoznak a 17. század elején működött amatőr rézmetsző, lackner kristóf soproni polgármester eredeti rézlemezei, a 18. századi nyomdai és könyvkötő szerzők. landerer és heckenast féle műhely sajtója.

a kiállításon bemutatott művek szemléltetik a könyvkötészet és könyvillusztráció művészetének fejlődését is. a „könyvtárak - olvasók,„ című rész tükrözi a magyar könyvtár ügy felszabadulás utáni szakaszát. külön teremben mutatják be az utóbbi években hazánkban megjelent legszebb könyveket.

a tárlatot, amely 1974. január 6-ig tekinthető meg a nemzeti muzeumban, dr orbán lászló művelődésügyi államtitkár nyitotta meg. jelen volt az ünnepélyes megnyitón politikai, kulturális és társadalmi életünk számos vezető személyisége./mti/

18.25/11

NA-1840

- 50 -

bb. 73. katonai egyenruha kiállítás a hadtörténeti muzeumban
t zsu/pá/zs/il la 1973. október 5.

„magyar katona egyenruhája 1869-től 1973-ig,„ címmel pénteken kiállítás nyílt az országos hadtörténeti muzeumban. a mintegy 80 kiállított egyenruha - a táborig és gyakorló társasági és díszegyenruhák, valamint a katonai nevelőintézetek növendékeinek egyenruhái- mellett ismertebb személyiségek ruhái is láthatók: szalvai mihály tábornoki, fábrí józsef ezredeti társasági öltözéke. a bemutatót kiegészítik régi és modern öltözködési szabályzatok, az osztrák-magyar hadsereg rendfokozati jelzései, festmények, csapatzászlók és kitüntetések.

a kiállítást dr. balázs györgy ezredes, a hadtudományok kandidátusa nyitotta meg./mti/

..-

bb. 74. politikai plakátkiállítás dunaujvárosban

vid ká/il la

1973. október 5.

politikai plakátkiállítás nyílt pénteken dunaujvárosban, az uitz kiállítási tereben, kemény éva és soós lászló grafiku s műveiből. a tárlatot dr. aradi nóra művészttörténész nyitotta meg./mgi/

..-

bb. 75. évadnyitás a békés megyei jókai színházban

vid fm/il la

1973. október 5.

évadnyitó premiert tartott pénteken este békéscsabán a békés megyei jókai színház. ez alkalommal németh lászló „villánmfénynél,„ című társadalmi drámája került színre. a főbb szerepeket bicskey károly, dévay camilla, agárdy ilona, dénes piroska, kovács lajos és áts gyula alakította. a darabot lovas edit rendezte./mti/

..-

18.30/11

- 51 -

NA-1840

bb. 76. garai gábor „Lebegő atlasz,, című drámájának bemutatója
pécsett

vid fm/il la

1973. október 5.

a pécsi nemzeti színház pénteken mutatta be garai gábor kossuth díjas költő első drámáját, a „Lebegő atlasz,, című művet, amelyet a szerző a színház felkérésére írt. a dráma egyik főszerepét Bánffy György játssza, aki korábban a társulat tagja volt, s két évi szünet után vendégként ismét felép pécsett. a darabot Nógrádi Róbert rendezte./mti/

--

bb. 77. évadnyitás a kecskeméti katona József színházban - új művészek főszerepben

vid fm/il la

1973. október 5.

Shakespeare ritkán játszott „Troilus és Cressida,, című színművének péntek esti bemutató előadásával nyitotta meg új évadját a kecskeméti katona József színház. a társulat új művészei közül már az első bemutatón többen jelentős szerepet kaptak. v. trójai háborút felidéző Shakespeare-színmű két címszereplője is első ízben lépett fel Katona József városának színpadán. a Cressidát alakító Szakács Eszter Szegedről, Troilus megformálója, Farády István pedig a színházművészeti főiskoláról ment Kecskemétre. a darabot a színház új főrendezője, Ruszt József rendezte./mti/

--

bb. 78. kilenc estén, hét produkcióból tizenhárom előadást tartanak

a szegedi egyetemi színpad tagjai

vid fm/il la

1973. október 5.

a szegedi egyetemi színpad a magyar amatőr színjátszó mozgalom történetében szinte egyedülálló program megvalósítására vállalkozott. az elmúlt két évben megtartott hat bemutatójukat felújítják és egy új darabot is bemutatnak, amelyet Sarkadi Imre „Kőműves Kelemen,, című töredék-drámájából állítottak össze. a hét produkcióból kilenc egymást követő estén 13 előadást tartanak.
/folyt.köv./

18.351L

M-1850

- 52 -

bb.78./ kilenc folyt./ il

a József Attila Tudományegyetem auditorium maximumában pénteken este megkezdődött előadássorozaton az Örök Elektra és a Petőfi Rock című műsorokat adták elő. a szegedi egyetemista színjátszók érdekes vállalkozása október 14-én fejeződik be./mti/

--

bb. 79. az országos hadtörténeti múzeum

54/il la

1973. október

közlí, hogy az MHSZ fennállásának 25. évfordulója alkalmából nyílt jubileumi kiállítás október végén zárul./mti/

--

bb. 80. budapestre érkezett

il zs la

1973. 9 október 5.

Robert Graves a népszerű angol író, a Magyar PEN Klub vendégeként hazánkba érkezett. itt tartózkodása során újabb verseiből tart felolvasást a PEN klubban, valamint a budapesti és a debreceni egyetemen./mti/

--

bb. 81. bemutató az irodalmi színpadon

i nn/mm/zs/il la

1973. október 5.

pénteken este nagy sikerrel mutatta be az irodalmi színpad együtese „A Duna két partján,, című összeállítását, amely a centenáriumi tiszteletére tett irodalmi séta a száz éves budapesten. a láng művelődési központban, az irodalmi színpad ideiglenes otthonában megtartott premieren klasszikus és modern szerzők alkotásai szólaltak meg, neves művészek tolmácsolásában.

a Duna két partján című új összeállítás bemutatója alkalmából a Színházi Intézet anyagából „Budapest színházainak száz éve,, címmel kiállítás nyílt./mti/

--

- 53 -

18.40/il

M-1850

bb 82. időjárásjelentés

pá bh la

1973. október 5.

a meteorológiai intézet jelenti pénteken este:

szép őszi idő

várható időjárás szombat estig: általában kevés felhő, száraz idő. időnként megélénkülő, keleti, délkeleti szél. Legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton 20 fok körül./mti/

szervezők figyelmébe

mai bb. 39. sz. hír / megjelent az első magyar-hindi.../ első bekezdésének végére a következő mondatot kérjük pótolni:

jelen volt l. th. pudaite, az indiai nagykövetség első titkára. /mti/

--

bb 83. fogadás az ndk nemzeti ünnepe alkalmából

t bc pá bh la

1973. október 5.

Günter Kohrt, a német demokratikus köztársaság budapesti nagykövete a német demokratikus köztársaság megalakulásának 24. évfordulója, az ndk nemzeti ünnepe alkalmából pénteken fogadást adott a nagykövetségnek.

a fogadáson megjelent apró Antal, az országgyűlés elnöke, Gáspár Sándor, a szot főtitkára, az mszmp politikai bizottságának tagjai, dr. Timár Mátyás, a minisztertanács elnökhelyettese, Cseterki Lajos, az elnöki tanács titkára, dr. Biró József külkereskedelmi miniszter, dr. Csanádi György közlekedés- és postaügyi miniszter, Faluvégi Lajos pénzügyminiszter, Keserű Jánosné könnyűipari miniszter, Puja Frigyes külügyminisztériumi államtitkár, Gyenes András, az mszmp kb külügyi osztályának vezetője, s a politikai, a gazdasági, a kulturális és a társadalmi élet sok más vezető személyisége. Jelen volt a fogadáson a budapesti diplomáciai képviselők sok vezetője és tagja is./mti/

- 54 -

19.50 bh

1973

szervezők figyelmébe !

mai bb. 50. sz. hír /benke Valéria2. folyt./ 2. bekezdésének 2. sorában a szöveg helyesen:

...szocialista alapja: a termelő eszközök szocialista tulajdona.../mti/

--

bb.84. a belföldi szervezők híreinek jegyzéke 18 órától

- 72. könyvkiállítás a nemzeti múzeumban
 - 73. katonai egyenruha kiáll.
 - 74. politikai plakátkiállítás
 - 75. vadnyitás békéscsabán
 - 76. Garai Gábor Lebegő atlasz
 - 77. Kecskeméti Katona József színház
 - 78. szegedi egyetemi színpad
 - 79. hadtörténeti múzeum közleménye
 - 80. Robert Graves
 - 81. irodalmi színpad
 - 82. idő
 - 83. ndk fogadás
 - 84. hírjegyzék
- /mti/

--

- v é g e -

készült az mti belpolitikai szervezők figyelmébe
főszerkesztő: Burján Sándor
ügyeletes szerkesztő: Halasi György
szerkesztők: Koncz Antal
Lakatos Erzsébet

--

- 55 -

21.10/11

MT 2/20